

حافظ یاغی

یغما گلرویی

عنوان: حافظ یاغی

موضوع: شعر نو

شاعر: یغما گلرویی

منتشر شده توسط سایت اینترنتی [زون](#)

با مراجعه به سایت اینترنتی زون، میتوانید از امکانات دیگر ما همچون دسترسی به قالبهای مختلف این کتاب الکترونیکی برای شنیدن آثار هنرمند مورد علاقه خود توسط پخش کننده صوتی و یا مطالعه آنها بوسیله گوشی تلفن همراه تان استفاده کرده و برترین و تازه ترین آفرینه های برجسته ترین هنرمندان جهان را دریافت کنید. شایان توجه است که این نسخه رایگان از کتاب ممکن است دارای محدودیتهایی از قبیل عدم حق کپی برداری باشد، برای دریافت نسخه بدون محدودیت آن با ما تماس بگیرید.

سایت اینترنتی: www.ketabnak.com

مقدمه

مبوس جُز لبِ معشوقُ جام مِی،
حافظا!

که دستِ زُهدْفروشان
خطاًستْ بوسیدن.
ترویجِ مُدرنِ خُرافه پرستی...

حافظ همه جا هست!

در متل‌ها و تکيه‌کلام مردمان، در کتاب‌مدارس، در سر در قهوه‌خانه‌ها، در سفره‌های عقد هفت‌سین، در دست کودکانِ فال‌فروشِ چهاراهما، در گلوی مجریِ جعبه‌ی جادو! هر کس اشعارش را آن‌گونه که دوست می‌دارد، یا آن‌گونه که به او مشق شده می‌خواند! اشعار حافظ همه جا شنیده می‌شودا!

به عنوانِ شاعرِ ملی ایران، به عنوانِ یک عارفِ بزرگ، به عنوانِ یک شاعرِ دست‌نیافتنی! در سرودهای انقلابی، در سرودهای عاشقانه، در تصنیف‌های عرفانی، در صدای آوازه‌خوانانِ دوره‌گردِ خیابان... مجری یک برنامه‌ی تلویزیونی برای بیننده‌گانی که با برنامه تماسِ تلفنی برقرار می‌کنند فالِ حافظ می‌گیرد! با این روش که بیننده‌اش از پشت‌گوشی به اصطلاح نیت می‌کنند! ایشان یک صفحه را باز می‌کنند می‌خوانند! معنای آن را می‌گویند! ترویجِ مُدرنِ خُرافه در جامعه! انتشارِ این خیالِ که حافظ تنها به این کار می‌آید که انسان سرنوشتِ اعمالِ خود را از زبانِ آن بشنود! نکته‌ی جالب این است که بعضی از اشعار حافظ رُخصتِ پخش از همان رسانه را نمی‌یابند! این است حق‌گذاری ما از شاعر بزرگی که بی‌تعارف عظیم‌ترین چهره‌ی دورانِ کلاسیکِ زبانِ پارسی است!

مدت‌ها پیش یک‌بار که با علی (پسر شهرنوش پارسی‌پور) به دیدنِ شاملوی بزرگ رفته بودیم، سخن به حافظ آن مقدمه‌ی قیچی شده‌ی مجموعه‌ی حافظ شیرازی کشید! من پُرسیدم: آیا نمی‌شود غزلیاتِ حافظ را به صورتِ شکسته نوشت؟ یعنی هر بخش را که در موقعِ خوانشِ دُرست نیازمند مکث است به سطرِ بعدی منتقل کرد؟ شاملوی بزرگ گفتند: برای چنین کاری به یک تیمِ تحقیقاتی نیاز است اختراع یک روشِ فاصله‌گذاری نو! در ضمن فکر می‌کنم با این کار حجمِ دیوانِ حافظ بالغ بر چهار جلد بشود! فکر به وجود آوردنِ چنین دیوانی از آن سال با من بود! دیوانی که حتاً یک کودک هم بتواند از روی آن اشعار را دُرست بخواند! ابتدا تمامِ غزل‌ها تایپ شد! براساسِ دیوانِ تصیح شده‌ی شاملوی بزرگ که به اعتقادِ من سالم‌ترین نسخه‌ی غزلیاتِ حافظ است! فاصله‌گذاری علامت‌گذاری بر اساسِ همان نسخه رعایت شد، گیرم با سخت‌گیری و سواسِ بیشتر گذاشت! علاماتی که گمان می‌رَوَد در چاپ‌خانه جا افتاده باشد! وقتی

این شعرها شکسته شد حاصل چیزی در حدود دوهزار صفحه شد! همان چیزی که شاملوی بزرگ پیش‌بینی کرده بود! پس از بین آن غزل‌ها تعداد ۷۴ غزل دست‌چین شد! براساس سلیقه‌ی شخص من! اگر خواننده در این غزل‌ها دقیق شود همانا چهره‌ی یاغی حافظ را در پس پشتستان خواهد دید! یعنی همان بخش در سایه مانده‌ی شخصیت حافظ را به عنوان یک شاعر سرکش! نه آن‌گونه که در مینیاتورها ثبت شده‌خمار سردرگربان! نقطه‌ی مشترک اشعار این مجموعه عصیان شاعر در مقابل دگم‌اندیشی والیانی چون امیر مبارزه‌الدین محمد شاه شجاع است، عصیانی که به مرگ مشکوک ختم شد! این مجموعه حاصل کار یک تیم تحقیقاتی نیست! که پیدا کردن حتا یک هم‌دل در این روزگار دشوار است، چه برسد به گرد آوردن یک تیم! در به وجود آوردن این مجموعه تنها بودم این ضریب اشتباه را بالا می‌برد!

شاید یک روز امکان انتشار تمام این مجموعه فراهم شود!

تا بیننیم چه می‌شود!

یغما گلرویی

۸۱ / آذر / ۷

صلاح کار کجا و...

صلاح کار کجا و
من خراب کجا؟
بین تفاوت ره
که ز کجاست ،
تا به کجا!

چه نسبت است به رندی صلاح تقوا را؟
سماع وعظ کجا،
نغمه‌ی رباب کجا!

ز روی دوست
- دل دشمنان - چه دریابد؟
چراغ مُرده کجا،
شمع آفتاب کجا!

دلم ز صومعه بگرفت خلوت ناموس،
کجاست دیر مغان شراب ناب ؟
کجا؟

بشد
- که یاد خوشش باد روزگار وصال -
خود آن کریشه کجا رفت
آن عتاب کجا؟

مَبِينْ زِ سِيبِ زِنخداَنْ،
که چاه در راه است -
کجا هَمَىْ روْيِ
- اَيْ دِلْ! -
بدین شتاب،
کجا؟

چو كحل بىنىش ما

خاکِ آستانِ شماست،
کجا رویم؟
بفرما!
از این جناب، کجا؟

قرارِ خوابِ ز حافظْ طمعْ مدارْ
- ای دل! -
قرارْ چیستْ?
صبوریْ کدامْ?
خوابْ کجا؟

رونقِ عَهْدِ شبابُ است...

رونقِ عَهْدِ شبابُ است دِگَر بُستانْ را
می‌رسدْ مژده‌ی گلْ
بُلبُل خوشالحانْ را.

ایْ صبا!
گرْ به جوانانِ چمنْ بازْ رسی،
خدمت ما برسانْ
سروْ گلْ ریحانْ را.

ماهِ کنعانیِ منْ!
مسنندِ مصر آنِ تو شُد!
وقتِ آن است که بدرود کنیْ
زندانْ را.

در سرِ خویشْ
- ندانم! -
به چه سُودا داریْ
که به همْ بَرْ زده‌ایْ
گیسویْ مشکافشانْ را.

ای که بَرْ مَهْ کشیْ از عنبرِ سارا چوگان!
مضطربِ حالِ مَگردانْ
منِ سرگردانْ را.

نشَویْ واقفِ یک نکتهِ زِ اسرارِ وجودِ
تا نه سرگشته شَویْ
دایره‌یِ امکانْ را.

یارِ مردانِ خدا باش!
که در کشتی نوحْ
هستْ خاکیْ که به آییْ نَخَرَدْ

طوفانِ را!!

هَرْ كَه رَا خَوَابُّكَه آخَرْ بَه دُوْ مُشْتَىْ خَاكْ اَسْتَ،
گَوْ چَه حاجَتْ
كَه بَرْ أَفْلَاكْ كَشَىِّ اِيَوَانْ رَا؟

بِرُّو از خانهِي گَرْدُونْ بَه دَرُّ نَانْ مَطَلَّبْ
كَيْنْ سِيَهْ كَاسْهْ
در آخَرْ بِكَشَدْ مَهْمَانْ رَا.

گَرْ چَنْيَنْ جِلَوَهْ كَندْ
مُغْبَچَهِي بادهْ فَرَوْشْ
خاَكَرُوبِ دَرِ مِيَخَانَهْ كَنَمْ مُزَّگَانْ رَا.

تَرَسَّمْ اينْ قَوْمْ
- كَه بَرْ دُرْدَكَشَانْ مِي خَنَدَنْ - ،
در سَرِ كَارِ خَرَابَاتْ كَنَنْدَ اِيمَانْ رَا!
حافظاً!

مِي خَوْرْ
رِنْدَى كَنْ
خَوْشْ باشْ،
ولَى
دامِ تَزَوَّيرْ مَكَنْ
- چَونْ دِگَرانْ -
قرآنْ را!!

Ketabnak.com

ساقی! به نورِ باده بَرافروز...

ساقی!
به نورِ باده بَرافروز جامِ ما!
مطرب!
بگو!
که کارِ جهان شد به کامِ ما!

هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق!
ثبت است بر جریده‌ی عالم
دوامِ ما.

مستی - به چشمِ شاهدِ دل‌بندِ ما - خوش است
ز آن رو سپرده‌اند به مستی
زمامِ ما.

ما
در پیاله
عکسِ رُخِ یار دیده‌ایم
ای بی خبرِ ز شربِ مدامِ ما!

ترسم که صرفه‌ای نبرد
روزِ بازخواست،
نانِ حلالِ شیخ
ز آبِ حرامِ ما!

چندان بُود کریشه و نازِ سَهی قَدان
که آید به جلوه
سرِ صنوبر خرامِ ما!

بگرفت
- همچو لاله - دلم در هوای سرو،
ای مُرغِ وصل!

کی شوی آخر تو رام ما؟

ای باد!

اگر به گلشنِ آحباب بگذری، زنهار!

عرضه ده بـ جانان پیام ما

گو:

«نام ما زیاد

- به عمد! - چه میبری؟

خود آید آن که

یاد نیاید

«ز نام ما!»

حافظ!

ز دیده قطره‌ی اشکی همی فشان!

باشد که مرغ بخت

کند میل دام ما!

اگر چه عرض هنر پیش یار...

اگر چه عرض هنر پیش یار بی ادبی است،
زبان خموش
ولیکن
دهان پُر از عربی است.

پری نهفته رُخ،
دیو در کرشمه‌ی حُسن!
بسوخت عقل زِ حیرت،
که این چه بُلغبَی است!

در این چمن
گُل بی خار کس نچید،
آری
چراغِ مصطفوی با شرار بولهبی است!

سبَبْ مَپُرسْ که
«چرخ از چه سِفلهْپَرورْ شد؟»
که کامبُخشی او را
بهانه بی سببی است.

دوای درد خود اکنون از آن مفرح جوی
که در صراحی چینی
شیشه‌ی حلبی است.
جمالِ دختر رز نورِ چشمِ ماست مگر
که در نقابِ زُجاجی
پرده‌ی عنَبی است!

به نیمْ جو نخرم طاقِ خانقاہ رباط
مرا که مَضطَبَه ایوان
پایِ خُم طنبی است!

بیار می که،
چو حافظ،
مُدامم استظههار،
به گریهی سحری
نیاز نیم شبیست.

برو به کارِ خود! ای واعظ!

برو به کارِ خود!
ای واعظ!

این چه فریاد است؟
مرا فتاده دل از کف،
تو را چه افتاده است؟

به کام تا نرساند مرا لبیش چون نای،
نصیحت همه عالم
- به گوش من - باد است.

اگر چه مستی عشقم خراب کرد تمام
اساسِ هستی من
ز این خراب
آباد است.

گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست
اسیرِ بندِ تو
از هر دو عالم آزاد است.

دلا!
منالِ ز بیداد جورِ یار،
که یار
تو را نصیبه همین کرده است این داده است.
میان او
- که خدا آفریده است از هیچ -
دقیقه‌ای است
که هیچ آفریده نگشاده است.

برو!
فسانه مخوان فسون مدام،

حافظاً!
که ز اینْ فسانه وْ افسونْ
مَرا بَسَى يَادُ اسْتَ.

اگر چه باده فرح بخش...

اگر چه باده فرح بخش
باد گل بیز است
به بانگ چنگ مخور می
که محتسب
تیز است!

صراحی شی حریفی
گرت به چنگ افتاد
به عقل نوش،
که آیام
فتنه‌انگیز است!

در آستین مرقع پیاله پنهان کن!
که - همچو چشم صراحی -
زمانه خون‌ریز است!

به آب دیده بشوییم خرقه‌ها از می
که موسم وراغ
روزگار پرهیز است!

مجوی عیش خوش از دور بازگون سپهر
که صاف این سرخم،
جمله دردی آمیز است.
سپهر،
بر شده پرویز نیست خون پالای
که ریزه‌اش
سر کسرا و
تاج پرویز است.

عراق فارس گرفتی به شعر خوش،
حافظ!
بیا که نوبت بغداد

وقت تبریز است!

کنون که بَرْ کفِ گُل...

کنون که بَرْ کفِ گُل
جامِ باده‌ی صاف است،
به صَد هزار زبان
بُلْبُل‌ش در اوصاف است،
بخواه دفترِ اوصاف
راهِ صحرا گیر
چه وقت مدرسه و
بحثِ کشف کشاف است؟

بَرْ زِ خَلْقُ
زِ عَنْقا قیاسِ کار بگیر
که صیتِ گوشۂ نشینان
زِ قافْ تا قافْ است.

فقیهِ مدرسه
- دی - مست بود فتوا داد
که «- می حرام،
ولی به زِ مالِ اوقاف است!»

به دُرْد صاف تو را حکم نیست،
خوشِ درکش!
که هر چه ساقی ما ریخت
عینِ الطاف است!
خموشِ حافظ
این نکته‌های چون زِ سُرخ
نگاه‌دار
که قُلّاب شهر
صراف است!

در این زمانه رفیقی...

در این زمانه
رفیقی که خالی از خل است،
صراحی می صاف
سفینه‌ی غزل است.

حریده ر!
که گذرگاه عافیت تنگ است.
پیاله گیر!
که عمر عزیز بی‌بدل است.

به چشم عقل،
در این ره‌گذار پر آشوب،
جهان کار جهان
بی‌ثبات بی‌ محل است.

بگیر طره‌ی مه‌طلعتنی
قصه مخوان!
که «سعده نحس
ز تاثیر زهره و زحل است»!

خلل‌پذیر بود هر بنا که می‌بینی،
مَگر بنای محبت
که خالی از خلل است.
نه من ز بی‌عملی در جهان ملولم بس
ملالت علماء هم
ز علم بی‌عمل است.

به هیچ دُور نخواهند یافت هُشیارش
چنین که حافظ ما
مَسْتِ بادهی آزَلْ است!

گُلْ دَرْ بَرْ مِي در كف...

گُلْ دَرْ بَرْ
مِي دَرْ كفُ
معشوقُ به كامْ است،
سلطانِ جهانْ
به چنینْ روزْ
غلامْ است!

گوشم
همه بَر قولِ نِي
نعمه‌ي چنگْ است
چشم
همه بَر لعلِ لَبْ
گردشِ جامْ است.

گو شمعْ نياريدْ در اينْ جمعْ،
كه امشبْ
در مجلسِ ماْ
ماهِ رُخِ دوستْ تمامْ است.

در مجلسِ ماْ عطرْ مياميْزْ،
كه جانِ راْ
ازْ حلقه‌ي گيسويْ تُوْ
خوشبویْ مشامْ است.
از نَنگْ چه گويي؟
كه مَرا نامْ
زِ نَنگْ است!
وزِ نامْ چه پُرسى؟
كه مَرا نَنگْ
زِ نامْ است!

مي خواره وُ

سَرْگَشْتَهُ وُ
رِنْدِيْمُ
نَظَرْبَازُ
وَ آنْ كَسْ كَهْ چَوْ مَا نَيْسَتْ درَ اينْ دُور،
كَدَامْ اسْتْ؟

بَا مُحْتَسِبْ عَيْبْ مَكْوِيْدُ،
كَهْ او نَيْزْ
هَمْوارَه
- چَوْ مَا -
در طَلَبِ عِيشِ مُدَامْ اسْتْ.

در مَذَهَبِ ما بَادِهْ حَلَالْ اسْتْ،
ولِيكْ
بِي نَرْگَسِ مَخْمُورِ تو
- اَيِ دُوْسْتِ! -
حَرَامْ اسْتِ!
تا گَنْجِ غَمَت
- در دَلِ دِيوانَه -
مَقِيمْ اسْتِ،
پِيوسْتَهْ مَرا
كَنْجِ خَرَابَتْ
مُقامْ اسْتِ.

حافظاً!
منشينِ بِي مَيِّ معشوقه زمانى،
كَهْ اِيَامِ گُلُّ
ياسِمنُ
عِيدِ صِيَامْ اسْتِ.

روزه يك سو شد...

روزه يك سو شد
عيده آمد
دلها برخاست.
مي به خُم خانه به جوش آمد،

می باید خواست!

نوبتِ زهد فروشانِ گران جان بگذشت
وقتِ شادی طرب کردن رندان برخاست.

چه ملامت بود آن را
- که چو ما -
باده خورد؟
این نه عیی سست بِر عاشقِ رند،
نه خطاست.

باده نوشی که در او روی ریایی نبود،
بهتر از زهد فروشی
که در او روی ریاست.

چه شود گر من تو
یک دو قدح
باده خوریم؟
باده از خونِ رزان است،
نه از خونِ شماست!
این نه عیب است
که ز آن عیب خلل خواهد بود،
وَر بُود نیزْ چه شد؟
مردم بی عیب کجاست!
ما نه یارانِ ریاییم حرفانِ نفاق
آن که او عالمِ سر است،
بر این حال گواست!

فرضِ ایزد بگذاریم
به کس بد نکنیم
و آن چه گویند روا نیست،
نگوییم رواست!

حافظ از عشقِ خطِ خالِ تو سرگردان است
هم چو پرگار،
ولی نقطه‌ی دل
پایر جاست!

مَطَلَبٌ طَاعُتْ پِيَمَانِ دُرُسْت...

مَطَلَبٌ طَاعُتْ پِيَمَانِ دُرُسْتْ از مَنِ مَسْتْ
که به پِيَمانَهُ كشىْ شُهْرَهَام
از روزِ آلسَّتْ،

مِنْ هَمَانْ دَمْ كَه وَضُو سَاخْتَمْ از چَشْمَهَى عَشَقْ
چَارْ تَكْبِيرْ زَدْ
يَكْسَرَهَ بَرْ هَرْ چَهَ كَه هَسْتْ!

كَمِرِ كَوْهِ كَمِ استْ
از كَمِرِ موْزِ اينِ جَاءَ،
نَامِيدْ از درِ رَحْمَتْ مشْوَى!
إِي بادهْپَرَسْتْ!

مِي بِده
تا دَهَمَتْ آگَهَى از سِرْ قَضا
كَه به روَى كَه شَدْمَ عَاشَقْ
از بوَى كَه مَسْتْ.

جانْ فَدَى دَهَنَشْ بَادِ!
كَه در باغِ نَظَرْ
چمنْ آرَايِ جَهَانْ
خوشْتَر از اينْ غَنَچَهْ
نَبَسْتْ.

به جُزْ آنْ نَرَگَسِ مَسْتَانَهْ
- كَه چَشْمَشِ مَرسَادِ! -
زَيرِ اينْ تَارَمِ فَيروزَهْ
كَسَى خوشْ نَشَستْ.

حافظْ از دولتِ عَشَقِ تو سَليمَانِ يافَتْ
يعنيْ از وصلِ تواشْ
نيستْ به جُزْ باذ
به دَسْتْ!

زُلْف آشـفـتـه و خـوـى كـرـدـه و ...

زُلْف آشـفـتـه و
خـوـى كـرـدـه و
خـنـدانـ لـبـ
مـسـتـ،
پـيـرـهـنـ چـاـكـ
غـزـلـ خـوـانـ
صـرـاحـيـ درـ دـسـتـ،
نـرـگـيـشـ عـرـبـدـهـ جـوـيـ
لـبـشـ اـفـسـوسـ كـنـانـ،
نيـمـ شبـ
دوـشـ بـهـ بـالـينـ مـنـ آـمـدـ،
بنـشـستـ!

سـرـ فـراـگـوشـ مـنـ آـورـدـ
بـهـ آـواـيـ حـزـينـ
گـفـتـ :
«ـ اـيـ عـاشـقـ شـورـيـدهـ مـنـ !
خـوابـتـ هـسـتـ؟ «

عاـشـقـيـ رـاـ كـهـ چـنـينـ سـاغـرـ شـبـگـيرـ دـهـنـدـ،
كـافـرـ عـشـقـ بـوـدـ
گـرـ نـشـوـدـ
بـادـهـ پـرـسـتـ!
بـرـوـ اـيـ زـاهـدـ
برـ دـرـدـكـشـانـ خـرـدـهـ مـكـيـرـ
كـهـ نـدـادـنـدـ جـزـ اـيـنـ تـحـفـهـ بـهـ ماـ
روـزـ آـلـستـ،

آنچه کردند به پیمانه‌ی ما
نوشیدیم
اگر از خمر بہشت است،
گر از باده‌ی مست.

خنده‌ی جام می
زلف گره‌گیر نگار،
ای بسا توبه که
- چون توبه‌ی حافظ -
بشكست!

حاصلِ کارگهِ کون مکان...

حاصلِ کارگهِ کون مکان
این همه نیست.
باده پیش آر!
که آسبابِ جهان
این همه نیست.

مِنْت سِدره و توبَا
- ز پی سایه -
مَكش
که چو خوش بِنگری
- ای سَرو روان! -
این همه نیست.

پنج روزی که در این مرحله مهلت داری
خوش بیاسای زمانی،
که زمان این همه نیست.

از دل جان شرف
صحبتِ جانان عَرَض اَسْتُ،
همه این اَسْتُ،
وَگْرَنْه
دل جان
این همه نیست.

زاهد!
ایمن مش از بازی غیرت،
زنها!
که ره صومعه تا دیر مُغان
این همه نیست.

دولت آن است

که بی خونِ دل آید به کنار
وَرنَهُ،
با سعیِ عمل،
باغِ جنان
این همه نیست!

از تهتکْ مکنْ اندیشه وُ
- چونْ گل -
خوشْ باشْ
زِ آنْ که تمکینِ جهانِ گذرانْ
این همه نیست.

در دمَنْدیِ منِ سوختهِ زارُ نزار
ظاهرًا
حاجتِ تقریرُ بیانْ
این همه نیست.

بَرْ لَبِ بحرِ فناً منتظرِیمْ،
ای ساقی!
فرصتی دان!
که زِ لَبْ
تا به دهانْ
این همه نیست.

نامِ حافظِ رَقَمِ «نیک» پذیرفت،
ولی
پیشِ رِنداں
رَقَمِ سودُ زیانْ
این همه نیست.

جُزْ آستانِ توأم در جهان...

جُزْ آستانِ توأم
در جهان
پناهی نیست
سَرِ مَرَا
به جُزْ اینْ دَرْ
حواله‌گاهی نیست.
چُنینْ که از همه سوْ دام راه می‌بینم،
به از حمایتِ زُلْفت
مرا پناهی نیست.
عنانْ کشیده رُ،
ای پادشاه کشورِ حُسن!
که نیست بَرْ سَرِ راهی
که دادخواهی نیست.

غلامِ نَرَگَسِ جَمَاشِ آنْ سَهْيِ سَرَوْم
که از شرابِ غرورَشْ
به کسْ
نگاهی نیست.

چراً زِ راهِ خراباتِ رویِ بَرَتابِم؟
که زِ اینِ بِهَام
به جهانْ هیچ رویِ راهی نیست.

مَباشْ در پِیِ آزارُ هَرْ چه خواهیْ کنْ
که در شریعتِ ما
غیرِ از اینِ گُناهی نیست.

عقابِ جَوْرْ
گشوده‌ستْ بالْ بَرْ همه شهر،
کمانِ گوشِ نشینی
تیر آهی نیست.

خزانه‌ی دلِ حافظُ

به خط خال مده
كه کارهای چنین
حد هر سیاهی نیست.

عیبِ رِندانْ مَکنْ...

عیبِ رِندانْ مَکنْ،
ایْ زاھدِ پاکیزه سِرِشت؟!
که گُناهِ دَگرانْ
بَرْ تو نخواهند نِوشت!

منْ اگرْ نیکمْ
اگرْ بَدْ،
تو بروْ خودْ را باش!
هرْ کسیْ آنْ درَوَدْ عاقبتِ کارْ
که کشت.

گرْ نهادتْ همهْ اینْ است،
زِهیْ پاکْ نهاد!
وَرْ سِرِشتَتْ همهْ اینْ است،
زِهیْ نیکْ سِرِشت!

بَرْ عَمَلْ تکیه مَکنْ
خواجه! -
که در روزِ آلسْتْ،
تو چه دانیْ
قلَمِ صُنْعْ
به نامَتْ چه نوشت؟

نامیدمْ مکنْ از سابقهی لطفِ آزلْ،
تو چهْ دانیْ که پسِ پرده
چهْ خوبْ استُ
چهْ زشت؟

همهْ کسْ طالبِ یارْ است،
چهْ هُشیارْ

چه مَستْ،
همه جا خانهِ عشقُ استْ،
چه مسجدْ
چه کنیتْ!

باغ فردوس لطیفُ استْ،
ولیکن زنهار!
تا غنیمت شمری
سايهِ بید لب کشت!

نه من از خانهِ تقوا به در افتادم بسْ،
پدرم نیز
بهشت آبد
از دست بهشت.

سرِ تسلیم من خاکِ در می کدها!
مدعی گر نکند فهم
سخن گو سر خشت!
حافظا!

روز آزل
گر به کف آری جامی،
یک سر از کو خرابات
برندت به بهشت!

برو! ای زاهد...

برو!
ای زاهد دعوت مکن سوی بھشت
که خدا
خود ز آزل بھر بھشت نسیرشت!

مَنْعِمْ از مِيْ مَكْنِ ایْ صَوْفِيْ صَافِيْ!
چَهْ كَنْمْ
گَرْ خَدا
طَيِّنَتِ ما را به مِيْ صَافْ سَرِيشَتْ؟

تو
تصبیح
مصلان و
رَهِ زُهْدِ صلاح،
من
مِيْ خانه و
زُنار
رَهِ دِيرِ کِنَشَتْ!

صَوْفِيْ آنْ صَافِ بَھِشْتِيْ نَبُودْ،
زانْ كَهْ چُونْ منْ
خرقه در مِيْ کَدَهَا
رَهَنِ مِيْ نَابْ نَهَشَتْ.
لذتِ عِيشِ بَھِشَتْ لَبِ حورَشْ نَبُودْ،
هَرْ كَهْ او
دامنِ معشوقِ خود از دستِ بَھِشَتْ.
حافظاً!

لُطفِ حَقْ آرْ با تو عنایتْ دارد،
باشْ فارغْ زِ غَمِ دوزخْ
شادِي بَھِشَتْ.

ز آنْ يارِ دلْ نوازمْ...

ز آنْ يارِ دلْ نوازمْ
شُکری سُتْ با شکایتْ،
گَرْ نکتهْ دانِ عشقیْ،
خوشْ بشنوْ این حکایتْ:
بی مُزدْ بودْ مِنتْ
هَرْ خدمتیْ که کردمْ،
یاربْ!
مِبادْ کسْ را
مَخدومِ بی عنایتْ!

رِندانِ تشنہ لَبْ را جامیْ نمی دَهَدْ کسْ،
گوییْ ولیْ شناسانْ
رفتندْ از این ولايتْ.

ایْ آفتابِ خوبانْ!
می جوشدْ آندرونَمْ!
یک ساعتَمْ بگنجانْ
در سایهِ عنایتْ.

هَرْ چندْ بُردىْ آبمْ،
رویْ از دَرَتْ نتابمْ،
جورْ از حبیبْ خوش تَرْ
که زْ مدعیْ رعایتْ.
چشمَتْ به غمزهْ ما را خونْ خوردْ
می پسندیْ،
جانا!

روا نباشدْ
خونْ ریزْ را حمایتْ!

این راه را نهایتْ،
صورتْ کجا توانْ بَستْ؟
که شْ صدهزارْ منزلْ
بیشْ استْ

در بَدایت!

از هر طَرَفْ که رَفَتَمْ

جزْ وَحشَتمْ نَيَفِزُودْ،

زنهاهْ از این بیابانْ

و این راه بِنَهایت!

در این شب سیاهَمْ

گُمْ گشتْ راه مَصْوَدْ،

از گوشَهای بُرونْ آی!

ای کوکبِ هدایت!

عشقَتْ رسَدْ به فَرِياد!

وَرْ خُودْ

به سانِ حافظ!

قرآنْ زِبرْ بخوانیْ

بَرْ چاردهْ روایت!

شرابُ عیشِ نهانْ چیست؟

شرابُ عیشِ نهانْ چیست؟
کارِ بی‌بنیاد.
زدیمْ بَرْ صَفِ رِندانْ
هرْ چهْ باداپادا!

زِ دستْ اگرْ نَنَهمْ جامِ مِی
مَكْنْ عَيَّبِمْ،
که پاکْ تَرْ به از اینم
حریفْ دستْ نداد.

مَگْر که لالهْ بدانستْ بی‌وفایی دُور
که تا بِزادِ بِشدْ
جامِ مِی زِ کفْ نَنهاد.

نمی‌دهندِ اجازَتْ مرا به سِیرُ سفر،
نسیمِ خاکِ مُصلَّا وُ
آبِ رُکنْ آباد.

بیا!
بیا که زمانیْ به مِی خرابْ شویمْ
مَگْر رسیمْ به گَنجیْ
در اینْ خرابْ آباد!

گِرِه زِ دِلْ بگشا وَرْ سِپهْرْ یادِ مَكْنْ
که فکِ هیچْ مُهندسْ
چنینْ گِرِه نگشاد.

قَدْحْ به شرطِ آدَبْ گَيرْ
ز آنْ که ترکیبَشْ
زِ کاسهِ سَرِ جمشیدْ بهمنْ استْ قباد.

که آگه است که کاووس کی به دخمه چه بُرد؟
که واقف است،
که چون رفت تخت جم بر باد؟

ز انقلاب زمانه عجب مدار
که چرخ،
از این فسانه هزاران هزار دارد یاد!

ز حسرت لب شیرین،
هنوز می بینم
که لاله می دمداز خاک تربت فرهاد.

قَدْحٌ مَكِيرٌ،
چُو حافظٌ،
مَكْرٌ بِهِ نَعْمَهٍ چَنْگٌ
که بسته‌اند بَرْ ابریشم طَرَبٌ
دل شاد!

کسیْ که حُسْنِ رُخِ دوستْ...

کسیْ که حُسْنِ رُخِ دوستْ دَرْ نَظَرْ دارَد،
به پیشِ اهلِ نَظَرْ
حاصلِ از بَصَرْ دارَد.

کسیْ به وصلِ تو چونْ شمعْ
یافتْ پروانهْ،
که زیرِ تیغِ تو
هَرْ دَمْ سَرِیْ دِگَرْ دارَد.
به پایِ بوسِ تو دستِ کسیْ رسید،
که او
چوْ آستانهْ
بَرْ اینْ دَرْ
همیشهْ سَرْ دارَد.

چوْ خامهْ
بَرْ سَرِ فرمانِ او،
سَرِ طاعتْ
نهادهایم،
مَگَرْ او به تیغِ بَرْ دارَد!

زِ زُهدِ خُشكِ مَلولَمْ،
بیارِ بادهیِ نابِ!
که بویِ بادهِ مُدامَمْ دماغْ تَرْ دارَد.
زِ بادهِ هیچَتْ اگرْ نیستْ،
اینْ نهْ بَسْ که تو را
دَمِیْ زِ وَسَوْسَهِیْ عقلْ
بِی خَبَرْ دارَد؟

کسیْ که از درِ تَقْوَ قَدَمْ بُرونْ نَنهاد،
به عزمِ مَىْ کدهِ اکنونْ
سَرِ سفرْ دارَد!

دلِ شکسته‌ی حافظ
به خاکِ خواهد بُرد
چو لاله،
داغِ هوايی که بَرْ جَگَرْ دارَد.

منْ صلاحْ سلامت؟

منْ صلاحْ سلامت؟
کس این گُمان نَبَردا!
که کس به رندِ خراباتْ
ظنّ آن نَبَردا!

من این مُرّقع پشمینه بَهْر آن دارم
که زیر خرقه کشَم مِی
کسی گُمان نَبَردا!

مباش غَرّه به علِمْ عمل!
فقیه زمان!
که هیچ کسْ زِ قضای خدای،
جان نَبَردا!

مَشو فریقتهی رنگُ بوا!
قدحْ دَرکش!
که زنگِ غمْ زِ دِلت
جز مِی مُغان نَبَردا!

زِ چشمْ آبروی دِلْدار
دِلْ نگه مِی دار!
که نقد مخزنِ دِلْ را
به رایگان نَبَردا!
اگر چه دیده بُود پاسبانْ تو را!!
ای دِل!
به هوش باش!
که نقدِ تو پاسبان نَبَردا!

سخن به نَزِدِ سخنْ دان آدا مَکن!
حافظ!
که تحفهْ
کسْ
دُرْ گوهرْ به بَحرْ کان نَبَردا!

صوفیٰ نهاد دام...

صوفیٰ نهاد دام
سَرِ حُقْقَه بازْ کرد،
بنیادِ مَكْرُ
با فَلَكِ حُقْقَه بازْ کرد.

ساقی!
بیا که شاهدِ رعنای صوفیان
دیگر به جلوهٔ آمد
آغازِ ناز کردا!

ای کبکِ خوش‌خَرام!
کجا می‌روی به ناز؟
غَرَّه مشو!
که گُربه‌ی عابد نماز کردا!

ای دل!
بیا که ما به پناهِ خُدا رویم!
زِ آنجِ آستینِ کوتَه
دستِ دراز کرد.

بازّی چرخ
بِشكندَش بِيشه در کلاه
آن را که عرضِ شَعْبَده با اهلِ راز کرد.
صنعت مکن!
که هر که محبت نه راست باخت،
عشقش
به روی دل
در معنیٰ فَرَاز کرد.

فردا که پیش‌گاهِ حقیقتْ شَوَد پَدِید،
شرمنده رَهْرُوی
که عَمَلْ بَر مَجَازْ کرد!

حافظ!
مَكْن مَلَامِتِ رَنْدانِ!
که در آزَلْ
ما را خُدَا زِرْهُدُ رِيَا بِي نِيَازْ کرد.

دلم جُزْ مَهْرِ مَهْرُوْيَان...

دلم جُزْ مَهْرِ مَهْرُوْيَان
طريقی بَرنمی گیرد.
زِ هَر دَر مَی دَهَم پَندش،
ولیکن دَر نَمی گیرد.

چه خوشْ صِیدِ دِلَم کردی!
بنازَم چشمِ مَسْتَر را!!
که کسْ آهَوی وحشی را
از این بهتر نَمی گیرد!

خدا رَحْمَی!
ای مُنْعِم!
که درویشِ سَرِ کویت
درِ دیگر نَمی دَانَد،
رَهِ دیگر نَمی گیرد!

سَرُ چشمی چنین دِلِکش،
تو گوئی:
«- چشم از او بَرَگِیر!؟»
برو!
که این وعظِ بَی معنی
مرا در سَرِ نَمی گیرد!

سخنْ در احتیاجِ ما وُ
استغنای معشوقْ است؛
چه افسونْ مَی کنی!
ای دل!
چو در دلْبَر نَمی گیرد؟

خدا را!!
ای نصیحتگو!
حدیثِ خطّ ساغرْ گو!
که نقشی در خیالِ ما

از این خوش‌تر نمی‌گیرد.

از آن رو پاک‌بازان را
صفاهای با می‌لعل است،
که غیر از راستی نقشی
در این جوهر نمی‌گیرد.

من این ذلقِ مُلْمَعْ
را بخواهم سوختن روزی
که پیر می‌فروشانش
به جامی برنمی‌گیرد!

صراحی می‌کشم پنهان مردم دفتر انگارند!
عجب کز آتش این زرق
در دفتر نمی‌گیرد!
ملامت‌گوی رندان را که با حکم خدا جنگ است،
دلش بس تنگ می‌بیند،
چرا ساغر نمی‌گیرد؟

میان گریه می‌خندم،
که چون شمع آندر این مجلس
زبان آتشینم هست
لیکن درنمی‌گیرد.

بدین شعر تر شیرین
ز شاهنشه عجب دارم
که سر تا پای حافظ را
چرا در ز نمی‌گیرد!

ذَمَىٰ بِا غَمٌّ بِهِ سَرْ بُرْدَنْ...

ذَمَىٰ بِا غَمٌّ بِهِ سَرْ بُرْدَنْ،
جَهَانْ يِكْسَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.
بِهِ مِي بِفَرُوشْ دَلْقِي مَا،
كَهْ زَ اِينْ بِهِ تَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

بِشَوِي اِينْ دَلْقِي دَلْتَنَگِي،
كَهْ دَرْ بازَارِ يِكْرَنَگِي
مُرَقَّعْهَاي گُوناگُونْ
مِيَّ اَحْمَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

بِهِ كَويِ مِي فَرُوشَانَشْ بِهِ جَامِيَّ بَرْ نَمِيَّ گِيرَندْ،
زِهِي سَجَادِهِي تَقَوِي! !
كَهْ يِكْ سَاعَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

رَقِيمِ سَرْزِيشْهَا كَردْ
كَهْ زَ اِينْ بَابْ رُخْ بَرْتَابْ!
چَهْ اَفتَادْ اِينْ سَرِ ما
را كَهْ خاكِ دَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ؟

تو رَا آنِ بِهِ كَهْ روِي خُودْ زِ مُشْتاقيَانِ بِپُوشَانِي
كَهْ شادِي جَهَانْ گِيرَى،
غِمِ لِشكِرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

شُكُوهِ تاجِ سُلطَانِي
كَهْ بِيمِ سَرْ در آنْ تَرْكِ استْ -
كَلاهِي دِلْكِشِ است اَما
بِهِ تَرْكِ سَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

بِرْ وَ گَنجِ قَنَاعَتْ جَويُّ
كَنَجِ عَافِيتْ بِنشَينْ!
كَهْ يِكْ دَمْ تَنَگُ دِلْ بُودَنْ
بِهِ بَحرُ بَرْ نَمِيَّ أَرْزَادْ.

بس آسانْ می نمود اوّل
غمِ دریا به بوی سود،
غَلط بودم،
که یک موجشْ
به صَد گوهرْ نمی آرَزَد.

دیارِ یارِ عاشقْ را مُقید می کند،
وَرنَه
چه جایِ فارس؟
که اینِ محنتِ جهانْ یکْسر نمی آرَزَد.

چو حافظ در قناعتْ کوشُ
از دنیای دون بُگذر!
که یک جُو مِنْتِ دونانْ
به صَد منْ زَر نمی آرَزَد.

کارَم زِ دُورِ چَرخْ...

کارَم زِ دُورِ چَرخْ
به سامانْ نمی‌رسد.
خونْ شُد دِلَم زِ دردُ
به درمانْ نمی‌رسد.
با خاکِ راهْ راستْ شُدم همْ چو بادْ
باز
تا آبِ رویْ می‌رسَدْم
نانْ نمی‌رسد.
پیْ پاره‌یی نمی‌کنمْ از هیچْ استخوان
تا صدْهزارْ زخمْ
به دندانْ نمی‌رسد.
سیرمْ زِ جانِ خودْ
به دلِ راستان! -
ولی
بی‌چارهْ را چه چارهْ چو فرمانْ نمی‌رسد؟
از دستُبردِ جورِ زمانْ
اهلِ دردِ را
این غصه‌بسْ که دستْ سوی جانْ نمی‌رسد.

از حشمتْ
اهلِ جَهَلْ -
به کیوانْ رسیده‌آند،
جز آهِ اهلِ فضلْ به کیوانْ نمی‌رسد.
تا صدْهزارْ خارْ نمی‌روید از زمینْ
از گُلبنی
گُلی به گُلستانْ نمی‌رسد.

از آرزوستْ گَشته گرانْ بارِ غَمْ دِلَم؛
آوخ!
که آرزویِ منْ آسانْ نمی‌رسد.

يعقوب را دو دیده
ز حسرت -
سفید شد
و آوازه‌یی زِ مصر
به کنعان نمی‌رسد.

حافظ!
صبور باش
که در راه عاشقی،
آن کس که جان نداد
به جانان نمی‌رسد.

یاری آندر کس نمی بینم...

یاری آندر کس نمی بینم
یاران را چه شد؟
دوستی کی آخر آمد؟
دوست دران را چه شد؟
آب حیوان تیره گون شد،
خیز فریح یی کجاست؟
خون چکید از شاخ گل
ابر بهاران را چه شد؟
صد هزاران گل شکفت
بانگ مرغی برنخاست،
عندلیبیان را چه پیش آمد؟
هزاران را چه شد؟

علی از کانِ مروت برنیامد سال هاست،
تابش خورشید سعی باذ باران را چه شد؟
زُهره سازی خوش نمی سازد،
مگر عودش بسوخت؟
کس ندارد ذوقِ مستی،
می گسaran را چه شد؟
کس نمی گوید که
«یاری داشت حقِ دوستی»
حق شناسان را چه حال افتاد؟
یاران را چه شد؟
شهر یاران بود جایِ مهربانان این دیار،
مهربانی کی سرآمد؟
شهر یاران را چه شد؟
گوی توفیق سعادت در میان آفکنده آند
کس به میدانِ درنمی آید،
سواران را چه شد؟

حافظ!

آسرارِ الٰهیْ کس نمی داند،
خَمُوش! از که می پُرسی که دُور روزگارانْ را چه شُد!

من انکار شراب؟

من انکار شراب?
این چه حکایت باشد!
غالباً این قدَرم عقل کفایت باشد!
 Zahed آر راه به رندی نبرد
معدور است:
 عشق کاریست که موقوف هدایت باشد.
 من که شبها ره تقوا زدها
 با دف چنگ
 این زمان سر به ره آرم?
 چه حکایت باشد?

بندهی پیر مغانم که ز جهلم برهاند.
 پیر ما هر چه کند
 عین ولایت باشد!

زاهد
عجب
نماز،
من
مستی
نياز،
تا خدا را

ز میان - با که عنایت باشد!
 تا به غایت ره می خانه نمی دانستم؛
 ورنه،
 مستوری مستان
 به چه غایت باشد؟
 دوش از این غصه نخُتم
 که فقیهی می گفت:
 «حافظ آر باده خورد
 جای شکایت باشد!»

نقدِ صوفی نه همه...

نقدِ صوفی
نه همه صافی بی‌غَشْ باشد،
ای بَسا خرقهُ
که شایسته‌ی آتشْ باشد!

صوفی ما
که زِ وِرْدِ سَحَرِیْ مَسْتُ شُدَی،
شامْ گاہش نگران باش
که سَرْخُوش باشد!

خوشْ بُوَد گَر مَحَكِ تجربه آید به میانْ
تا سیه روی شَوَد
هر که در او غَشْ باشد.

نازْ پَرَوَرِدِ تنعَمْ
نَبَرَد راهْ به دوست،
عاشقی
شیوه‌ی رِندانِ بلاکشْ باشد.

غمِ دُنیای دنی چَند خوری؟
باده بخور!
حیفْ باشد دلِ دانا
که مُشوّش باشد.
خطِ ساقیْ
گَر از این گونه زَنَد نقشْ بر آب،
ای بَسا رُخ
که به خون آبه منقش باشد!

ذلُقْ سَجَاده‌ی حافظ
بَتَرَد باده‌فروش،
گَر شرابْ از کفِ آن
ساقی مَهْوَشْ باشد.

خوش آمد گل وَ آنْ خوش تر...

خوش آمد گل؛
وَ آنْ خوش تر نباشد!
که در دستت به جُز ساغر نباشد!
غنيمت دان می خور در گلستان
که گلْ
تا هفته‌ی دیگر نباشد.
زمانِ خوش دلی دریاب!
دریاب!
که دائم در صد گوهر نباشد.
ایا پُر لعل کرده جام سیمین!
بیخشا بر کسی که ش رَ نباشد.

شرابی بی خمارم بخش!
یارَب!
که با او هیچ در در سر نباشد!

به نام ایزد بُتی سیمین تم هست
که در بُت خانه‌ی آذر نباشد!

بیا ای شیخ در می خانه با ما
شرابی خور
که در کوثر نباشد.

ز من بُنیوش دل در شاهدی بند
که حُسنَش
بسته‌ی زیور نباشد.

بشوی اوراق اگر هم درسِ مائی!
که حرفِ عشق
در دفتر نباشد.

عَجَبٌ راهِی سَت راهِ عَشَقْ
که آن جا
کسی سَر بَر کند
که ش سَر نباشد!

کسی گیرد خطابَر شعرِ حافظ
که هیچش
لطف در جوهر نباشد.

در نظر بازی ما بی خبران ...

در نظر بازی ما،
بی خبران حیرانند.
من چنینم که نمودم،
دگر ایشان دانند.
جلوه گاه رُخ او
دیدهی من تنها نیست:
ماه خورشید هم
این آینه می گردانند.

وصف رُخسارهی خورشید
ز خفّاش مپرس
که در این آینه
صاحب نظران حیرانند.

عاقلان نقطه‌ی پرگار وجودند،
ولی
عشق داند
که در این دایره سرگردانند.

گر به نزهت گه ارواح برد بوی تو باد،
عقل جان
گوهر هستی
به نثار آفشارند.
مگرم شیوه‌ی چشم تو بیاموزد کار
ورنه
مستوری مستی
همه کس نتوانند.

لاف عشق گله از یار؟
زهی لاف خلاف!

عشق بازانِ چُنین
مُستحقِ هجرانند!

عهدِ ما
با لبِ شیرین دهنان بست خُدای
ما همه بنده و
این قوم
خُداوندانند.

مُفلسانیم هوا می مُطرب داریم،
آه!
اگر خرقه‌ی پشمین به گرو نستانند...

زاهد آرندی حافظ نکند فهم
چه باک؟
دیو بُگریزد
از آن قوم
که قرآن خوانند!!!

رسید مژده که ایامِ غم...

رسید مژده
که ایامِ غم
نخواهد ماند
چنان نماند
چنین نیز هم نخواهد ماند.
سرود مجلس جمشید،
گفته‌اند این بود

که:

«جامِ باده بیاور
که جم نخواهد ماند!
چه جای شکر شکایت
ز نقشِ نیک بد است،
چو بر صحیفه‌ی هستی
رقم نخواهد ماند؟»

بر این رواقِ زیرجَد نوشته‌اند به زر

که:

«ـ جُز نکوئی اهلِ کرم
نخواهد ماند!
توانگ!!

دل درویش خود به دست آور!

که مخزنِ زر گنجِ درم نخواهد ماند!»

سَحر،

کریشمہ‌ی صبحِ بشارتی خوش داد
که کس همیشه گرفتارِ غم نخواهد ماند.

من آرچه در نظرِ یاز خاک‌سار شدم،
رقیب نیز
چنین مُحترم نخواهد ماند.

چو پرده‌دار به شمشیر می‌زنند همه را

کسی مقیمِ حریمِ حرَم
نخواهد ماند.

غَنِيمَتِي شِمْر
إِي شَمْعَ -
وَصْلِ بِرْوَانَه،
كَه اِينِ معَاملَه
تَاصُبْحُ دَمْ
نَخْواهَدِ مَانَد!

زِ مَهْرَبَانِي جَانَانْ طَمْعُ مَبْرُ،
حَافِظَا!

كَه نقَشِ جُورُ نِشَانِ سِتَّم
خَواهَدِ مَانَد.

سَمَنْ بُوِيَانْ غَبَارِ غَمِ...

سَمَنْ بُوِيَانْ،
غَبَارِ غَمْ،
چو بِنْشِينَندْ
بِنْشَانَندَ.
پَرِيْ روِيَانْ،
قَرَارْ از دِلْ،
چو بِسْتِيزَندْ
بِسْتَانَندَ.
بِه فَتَرَاكِ جَفَا،
جَانَهَا،
چو بِرَبَنَدَندْ
بِرَبَنَدَندَ.

زِ رِلْفِ عَنْبَرِينْ،
دِلْهَا،
چو بِكَشَاينَدْ
بِفَشَانَندَ.

بِه عُمْرِي يِكْ نَفَسْ با ما چو بِنْشِينَندَ،
بِرَخِيزَندَ.

نَهَالِ شَوقْ در خَاطِرْ،
چو بِرَخِيزَندْ
بِنْشَانَندَ.

زِ چَشَمْ لَعِلِ رُمَانِيْ چو مِي بَارَندَ،
مِي خَنَدَندَ.

زِ روِيمِ رازِ پِنهَانِي چو مِي بِينَندَ
مِي خَوانَندَ.

سِرِشكِ گُوشِه گِيرَان را چو دَريَابَندَ
دُرْ يَايَابَندَ.

رُخِ مِهْر از سَحْرِ خِيزَانْ نَگَرَدانَندَ
نَگَرَدانَندَ.

چو منصُورْ،
از مُرادِه آنانَ كَه بِرَدارَندَ

بَرْ دارند!
که با این درد،
اگر در بندِ درمان آند،
درمانند.

در آن حضرت،
چو مشتاقان نیاز آرند
ناز آرند.
بدین درگاه،
حافظ را چو می‌راند
می‌خوانند.

واعظان که این جلوه در...

واعظان
که این جلوه در محرابِ مِنْبَرْ می‌کنند،
چون به خلوتِ می‌رَوَند
آن کارِ دیگر می‌کنند!

مُشكّلیْ دارَمْ،
زِ دانشْ منِدِ مجلسْ بازپُرسِ:
« توبه فَرمایان چرا
خود توبه کمَّ ترْ می‌کنند؟
گوئیا باور نمی‌دارند روزِ داوری
که این همه قلبُ دَعَلْ
در کارِ داور می‌کنند!»

یارب!
این نُدوَّلتان را بَر خَرِ خودشان نشان!
که این همه ناز از عَلَامِ تُرَكُ
آسَرَ می‌کنند.

بَنده‌ی پیرِ خَرَابَاتِم
که درویشان او
گنج را
از بَنی‌نیازی -
خاک بَر سَر می‌کنند.
ای گدای خانقه!
بَر جَهَ!
که در دِیرِ مُغَانْ
می‌دهند آبی دِل‌ها را توانْ گر می‌کنند.

آه!
آه از دستِ صرّافانِ گوهرناشناس!
هَر زمانْ خَرْمُهْرَه را با دُرْ بَرابر می‌کنند.

خانه خالی کن!
دلا!
تا منزل سلطان شود،
که این هوس ناکان
دل جان جای لشکر می کنند!

حسن بی پایان او چندان که عاشق می کشد
زمراهی دیگر
به عشق
از خاک سر بر می کنند.

بر در می خانه عشق
ای ملک! -
تبیح گوی!
که آندر آن جا طینت آدم مُخمر می کنند.

وقت صبح از عرش می آمد خُروشی،
عقل گفت:
«قدسیان را بین
که شعر حافظ از بر می کنند!»

دانی که چنگ عود چه...

دانی که چنگ عود چه تقریر می کنند؟
«پنهان خوریده باده
که تعزیر می کنند!
ناموسِ عشق رونقِ عاشاق می برند!
منع جوان سرزنش پیر می کنند!
تشویش وقتِ پیر مغان می دهند باز
این سالکان نگر
که چه با پیر می کنند!

گویند:
رمزِ عشق مگویید مشنوید!
مشکل حکایتی است
که تقریر می کنند:
جز قلبِ تیره هیچ نشد حاصل
هنوز،
باطل در این خیال
که اکسیر می کنند!»

صد آب رو به نیم نظر می توان خرید؛
خوبان
در این معامله
قصیر می کنند.

ما از بُرون پرده گرفتار صد فَریب،
تا خود درون پرده
چه تدبیر می کنند!

قومی به جد جهد نهادند وصلِ دوست
قومِ دگر

حواله به تقدیر می‌کنند،
فی الجمله
اعتبار مَكْنَنْ
بر ثباتِ هیچْ
که این کارخانه‌یی سُت
که تغییر می‌کنند.

مِيْ خور!
که شیخُ حافظُ مفتیُ محتسبْ
گَر نیکْ بِنَگَری،
همه تَزویرْ می‌کنند!

باشد - ای دل - که...

باشد

- ای دل!

که در می کدها بُگشايند
گرِه از کارِ فروبسته‌ی ما
بُگشايند.

اگر از بهرِ دلِ زاهدِ خودبینْ بَسْتَند،
دل قوی دار!
که از بهرِ خُدا بُگشايند.
به صفائی دل رندان!
که صبوحی زدگان
بس در بسته به مفتاحِ دُعا بُگشايند.

گيسوي چنگ بُرِيد به مرگِ می ناب،
تا همه مغبچگان
زُلفِ دو تا بُگشايند.

نامه‌ی تغزيتِ دخترِ رَز بَرخوانيد!
تا حريفان
همه خون از مُژه‌ها بُگشايند.

در می خانه بِبَسْتَند
خدایا مَپَسَند! -
که در خانه‌ی تزویرِ ریا بُگشايند!

حافظ!

اين خرقه‌ی پشميشه
بيبني فردا
که چه رُنارِ ز زيرَش
به جفا
بُگشايند

دیدم به خوابِ خوش...

دیدم به خوابِ خوش
که به دستم پیاله بود
تعبیر رفت کار
به دولتِ حواله بود.
چل سال رنجِ غصه کشیدیم
عاقبت
تدبیر ما
به دستِ شرابِ دوساله بود!
آن نافه‌ی مُراد
که می‌خواستم زِ غیب
در چینِ زلفِ آن بُتِ مشکین کلله بود.

هر کو نکاشت مهر
زِ خوبانِ گلی نچید
در ره‌گذارِ باد،
نگهبانِ ژاله بود.

خون می‌خورم ولیک
نه جای شکایت است
روزیِ ما،
زِ خوانِ کرم،
این نواله بود.

نالان دادخواه به می‌خانه می‌رَوم
که آن جا
گُشادِ کارِ من
از یک پیاله بود.

بر طرفِ گلشنم
گذرِ افتاد
وقتِ صبح
آن دم که کارِ مرغِ چمن

آهُ نالهُ بود -

آتشُ فِكْنَدَه در دِلِ مُرْغَانْ نسيمِ باعْ

زان داغِ سَر به مُهْر

که بَر جانِ لالهُ بود.

گُل،

بر حَرَيْدَه،

گُفْتَهِی حافظ هَمِى نوشت؛

هَر بَيْتِ آن قصيده،

به از صَد رساله بود!

خوشا دلی که...

خوشا دلی که مُدام از پی نظر نَرَوَد
به هر دَرَش که بخوانند
بی خبر نَرَوَد.

طمع در آن لب شیرین نکردنم اولاً؛
ولی چه گونه مگسْ
از پی شِکر نَرَوَد؟

مکن به چشم حقارت نگاه در من مست
که آب روی شریعت
به این قدر نَرَوَد.

سواد دیده‌ی غم‌دیده‌ام به اشک مشوی
که نقش حال توأم
هرگز از نظر نَرَوَد.

تو که ز مکارم اخلاقی عالمی دِگری،
وفای عهد من
از خاطرات به دَر نَرَوَد.

سیاهنامه تر از خود
کسی نمی‌بینم،
چه گونه چون قلمم دود دل به سر نَرَوَد؟
دلا مباش چنین هرزه گرد هرجائی،
که هیچ کار ز پیشت
به این هنر نَرَوَد.

به تاج هُدْهُدَم از ره مَبَر،
که باز سپید
چو باشه

در پی هر صیدِ مُختَصَر نَرَوَد!

بیار باده و

اول به دستِ حافظ ده

به شرطِ آن که زِ مجلس

سُخنْ به دَر نَرَوَد!

خوشا دلی که...

خوشا دلی که مُدام از پی نظر نَرَوَد
به هر دَرَش که بخوانند
بی خبر نَرَوَد.

طمع در آن لب شیرین نکردنم اولا؛
ولی چه گونه مگس
از پی شِکر نَرَوَد؟

مکن به چشم حقارت نگاه در من مَست
که آب روی شریعت
به این قدر نَرَوَد.

سواد دیده‌ی غم دیده‌ام به اشک مشوی
که نقش حال توأم
هرگز از نظر نَرَوَد.

تو که ز مَکارِم اخلاقِ عالَمِی دِگری،
وفای عهدِ من
از خاطرات به دَر نَرَوَد.

سیاه‌نامه‌تر از خود
کسی نمی‌بینم،
چه گونه چون قَلَمَم دودِ دل به سر نَرَوَد؟
دلا مَباشْ چنین هرزه گرد هرجائی،
که هیچ کار ز پیشت
به این هُنَر نَرَوَد.

به تاج هُدْهُدم از ره مَبر،
که باز سپید
چو باشه
در پی هر صید مُختَصَر نَرَوَد!

بیار باده و
اول به دست حافظ ده
به شرط آن که ز مجلس
سخن به در نرود!

خوشا دلی که...

خوشا دلی که مُدام از پی نظر نَرَوَد
به هر دَرَش که بخوانند
بی خبر نَرَوَد.

طمع در آن لب شیرین نکردنم اولا؛
ولی چه گونه مگس
از پی شِکر نَرَوَد؟

مکن به چشم حقارت نگاه در من مست
که آب روی شریعت
به این قدر نَرَوَد.

سواد دیده‌ی غم‌دیده‌ام به اشک مشوی
که نقش حال توأم
هرگز از نظر نَرَوَد.

تو که ز مکارم اخلاق عالمی دِگری،
وفای عهد من
از خاطرات به دَر نَرَوَد.

سیاه‌نامه‌تر از خود
کسی نمی‌بینم،
چه گونه چون قلمم دود دل به سر نَرَوَد؟
دلا مباشْ چنین هرزه گرد هرجائی،
که هیچ کار ز پیشت
به این هُنر نَرَوَد.

به تاج هُدُهْدم از ره مَبر،
که باز سپید
چو باشه
در پی هر صید مُختصر نَرَوَد!

بیار باده و
اول به دست حافظ ده
به شرط آن که ز مجلس
سخن به در نرود!

خوشا دلی که...

خوشا دلی که مُدام از پی نظر نَرَوَد
به هر دَرَش که بخوانند
بی خبر نَرَوَد.

طمع در آن لب شیرین نکردنم اولاً؛
ولی چه گونه مگسْ
از پی شِکر نَرَوَد؟

مکن به چشم حقارت نگاه در من مست
که آب روی شریعت
به این قدر نَرَوَد.

سواد دیده‌ی غم‌دیده‌ام به اشک مشوی
که نقش حال توأم
هرگز از نظر نَرَوَد.

تو که ز مکارم اخلاقی عالمی دِگری،
وفای عهد من
از خاطرات به دَر نَرَوَد.

سیاهنامه تر از خود
کسی نمی‌بینم،
چه گونه چون قلمم دود دل به سر نَرَوَد؟
دلا مباش چنین هرزه‌گرد هرجائی،
که هیچ کار ز پیشت
به این هنر نَرَوَد.

به تاج هُدْهُدَم از ره مَبَر،
که باز سپید
چو باشه

در پی هر صیدِ مُختَصَر نَرَوَد!

بیار باده و

اول به دستِ حافظ ده

به شرطِ آن که زِ مجلس

سُخنْ به دَر نَرَوَد!

بَر سَرِ آنَم كَه...

بَر سَرِ آنَم كَه
گَرْ زِ دَسْت بَرآيَد -
دَسْت بَه كَارِي زَنْم
كَه غَصَّه سَرآيَد!

بُكْذَرَد اين روزگارِ تَلخَ تَر از زَهْر
بارِ دِگَرْ
روزگارِ چونْ شِكْر آيد.

بُلْبُلِ عَاشِقِ!
تو عُمرَه خواه،
كَه آخر
باغْ شَوَد سِبْز
ساخِ گُلْ به بَرْ آيد!

صَبْرُ ظَفَرَ
هَر دو دوستانِ قَدِيمَنَد
بر آئِرِ صَبْر
نوبيتِ ظَفَر آيد.

صالحُ طالعُ مَتَاعِ خويشْ نَمَاينَد
تا چه قبُول أَفْتَدُ
چه در نَظَر آيد.
خلوتِ دِلْ نِيست جايِ صحبتِ أَصْدَادِ:
ديو چو بيرونْ رَوَدْ
فرشته دَرآيد!

بَر درِ اربابِ بي مروَّتِ دُنيا
چند نشيني
كَه خواجه کَي به دَر آيد؟

صحبتِ حُكَامْ

ظلمت شبِ يلداست،
نور ز خورشید خواه،
بو که بَرآیدا

غَلَت حافظ در این سَراچه
عَجَبْ نیست:
هَر که به مِیْخانه رَفت
بِی خَبَر آید!

مُرْدَه! اِی دِل! که...

مُرْدَه!
اِی دِل!
که مسیحا نَفَسِی می آید
که زِ انفاسِ خوشش
بویِ کسی می آید.
از غَمِ هِجرْ مَکن ناله و فَرِیاد،
که دوش
زَدَهَامِ فالی
فریادِ رسی می آید.

دوست را گَر سَر پُرسیدن بیمارِ غَم است،
گو:
بران خوش،
که هنوزش نَفَسِی می آید!

هیچ کس نیست که در کویِ تواش کاری نیست
هر کس این جا
زِ طریقِ هَوَسی می آید.

جرعه‌ئی ده!
که به مِی خانه‌ی آربابِ کرم
هر حَریفی
زِ پی مُلَتَّمِسی می آید.
زِ آتشِ وادیِ آیمن
نه منَم خرم بَس،
موسی این جا به امیدِ قَبْسی می آید.

کس نَدانست که مَنْزِلَهِ معشوقْ کجاست
این قَدَر هَست

که بانگ جَرَسِی می‌آید.

خَبَرُ بُلْبُلِ این باغ مَپُرسِید،
که من
ناله‌بی می‌شِنَوْم
که ز قَفَسِی می‌آید!

یار دارد سَرِ صِیدِ دِلِ حافظ!
یاران!
شاهُبازِی به شِکارِ مَگَسِی می‌آید!

مُعاشران! زِ حَرِيفِ شَبَانَه...

مُعاشران!
زِ حَرِيفِ شَبَانَه يَادْ آرِيدَ!
حَقُوقِ بَنَدَه گَيِّ مُخْلِصَانَه
يَادْ آرِيدَ!

بِه وَقْتِ سِرْخُوشَى،
از بَى نَوَايِّي عُشَاقْ
بِه صَوْتُ نَعْمَهِي چَنَگُ چَغَانَه يَادْ آرِيدَ!
چَو لَطْفِ بَادَه كَنَدْ جِلَوَه در رُخْ سَاقِي،
زِ عَاشْقَانْ
بِه سُرُودُ تَرَانَه يَادْ آرِيدَ!
چَو در مِيَانِ مُرَاد آورِيدْ دَسْتِ أَمِيدَ
زِ عَهْدِ صَحْبَتِ ما
در مِيَانَه يَادْ آرِيدَ!
سَمَنْدِ دُولَتْ
اَگَرْ چَنَدْ سَرْكَشِيدَه رَوَدْ
زِ هَمْرَهَانْ
بِه سَرِ تَازِيَانَه يَادْ آرِيدَ!
نَمَى خَوْرِيدْ زَمَانِيْ غَمْ وَفَادَارَانَ؛
زِ بَى وَفَايِيْ دُورِ زَمَانَه
يَادْ آرِيدَ!

بِه وَجْهِ مَرْحَمَتَ،
إِي سَاكَنَانِ صَدَرِ جَلَلُ!
زِ روَى حَافِظُ آن آسْتَانَه يَادْ آرِيدَ!

عید است آخر گل...

عید است
آخر گل
یاران در انتظار،
ساقی!
به روی یار ببین ماه می بیار!
دیل برگرفته بودم از آیام گل،
ولی
کاری بکرد همت پاکان روزگار.

جز نقدِ جان به دست ندارم
شراب کو؟
که آن نیز
بر کریشه‌ی ساقی
کنم نثار.

ز آن جا که پرده‌پوشی خلقِ کریم توست
بر قلبِ ما ببخش
که نقدیست کم عیار!

ای دل!
جنابِ عشق بُلند است
همتی!
نیکو شنو حدیث به این قصه گوش دار:
ترسم که رور حشر عنان بر عنان رود
تسبیح شیخ
خرقه‌ی رند شراب خوار!

فرصت شمار صحبت
 بشنو به گوش هوش
 از فیضِ جام
 قصه‌ی جمشید کام کار.

می خور به شعر بنده،
که ذوقی دیگر دهد
جامِ مُرَصَّعِ تو
به این دُرْ شاهوَار.

حافظ!

چو رفت روزه و گل نیز می روَد،
برخیز باده نوش
که از دست رفت کار!

گر فوت شد سحور،
چه نقصان؟
صَبُوحْ هَسْتْ
از می کنند روزه گشا
طالبانِ یار!

گَر بُوَدْ عُمِرْ...

گَر بُوَدْ عُمِرْ
به مِی خانه رِسَم بارِ دِگَر،
به جُز از خدمتِ رِندانْ
نَكَنَم کارِ دِگَر.
خُرم آن روزْ
که با دیده‌ی گِريان بِرَوَم
تا زَنَم آب درِ مِي کده
يک بارِ دِگَر.

راز سَرْبَسته‌ی ما بين،
که به دَستان گُفتَند
هر زمانْ با دفُ نِي
بَر سَرِ بازارِ دِگَر!

معرفتْ نیست در این قومْ،
خدایا!
مَدَدِي!
تا بَرَم گوھِرِ خود را به خریدارِ دِگَر.

هر دَم از دردِ بِنَالَم،
که فَلَكْ هَر ساعتْ
کَنَدَمْ قصدِ دلِ زارْ
به آزارِ دِگَر.

يار اگر رفتْ
حقِ صحبتِ ديرين نَشناخت،
حاشَ الله که رَوَم منْ زِيَي يارِ دِگَر!

گَر مُساعد شَوَادَم دايره‌ی چرخِ كبودْ
هم به دستِ آورَمَش بازْ
به پَرگارِ دِگَر.

عافیتْ می طَلَبَد خاطِرَم،
آر بُگذارند
عَمْزَهِ شوخشُ
آن طُرَهِ طُرَّارِ دِگَر!

باز گویم نه در این واقعه حافظ تنهاست:
غرقه گشتند در این بادیه
بسیارِ دِگَر!

هزار شُکر که دیدم به...

هزار شُکر
که دیدم به کامِ خویشت باز
زِ روی صدقُ صفا
گشته با دَلَمِ دَمْساز!

چه فتنه بود
که مشاشهٔ قضا آنگیخت
که کرد نرگسِ مَستَت
سیه به سُرمَهی ناز؟
غَرضٌ کرِشمَهی حُسن است،
ورَنَه حاجَتْ نیست
جمالِ دولتِ محمود را
به زُلْفِ ایاز!

به نیم بوسه
دعایی بخرِ زَاهِلِ دلی
که کید دُشمنَت
از جانِ جسم دارد باز!

مَلَاتی که به جانم رسید از غمِ تو
زِ آشک پُرسْ حکایتْ
که من نیم غماز.

در این مقامِ مجازی
به جُز پیاله مَگیر!
در این سَراچهٔ بازیْ چه
غیرِ عشقْ مَبار!

به دَلَقْ پوشِ ریایی مَگو حکایت عشقْ
که نیست سینه‌ی اربابِ کینه
مَحرَم راز!

فِکنده زِمِّمَهی عشقْ
در حجَّاُرِراق،
نوای بانگِ غزل‌های حافظْ از شیراز!

دارم از زلف سیاهت...

دارم از زلف سیاهت گله
چندان که مپرس!
که چنان زو شده‌ام بی‌سر سامان
که مپرس!
گوشه‌گیری سلامت هوسه بود،
ولی
فتنه‌بی می‌کند آن نرگس فتن
که مپرس!
کس به امید وفا
ترک دل دین مکناد
که چنایم من از این کرده پشیمان
که مپرس!

زاهد!
از ما به سلامت بگذر،
که این می‌لعل
دل دین می‌برد از دست
به آن سان که مپرس!
بهر یک جرعه
که آزار کشش در پی نیست -
زحمتی می‌برم از مردم نادان
که مپرس!

گفت‌گوهاست در این راه که جان بگذارد:
هر کسی عربده‌یی:
این، که «مگوی!»
آن، که «مپرس!»

گفتم از گوی فلک
صورت حالی پرسم،
گفت:
«آن می‌کشم آندر خم چوگان»

که مَپُرس!»

گفتمش:

«ـ زُلْف به خونِ که شِکستی؟»

گفتا:

«حافظ!»

این قصّه دراز است،

به قرآن که مَپُرس!»

شَرَابِيْ تَلْخُ مِيْ خَوَاهَمُ كَه...

شَرَابِيْ تَلْخُ مِيْ خَوَاهَمُ
كَه مَرْدَأْفَكْنُ بُود زُورَشْ
مَغَرِ يِك دَم بَر آسَايِم
زِ دُنِيَا وُ
شِرُّ شُورَشْ.

سَمَاطِ دَهِرِ دونْپَرَوَر
نَدارِد شَهِدِ آسَايِشْ؛
مَذَاقِ حَرَصُ آزْ،
اَيِ دِلِ!-
بِشَوِي اَز تَلْخُ اَز شُورَشْ!

بِياورِ مِيْ،
كَه نَتوَان شُدْ زِ مَكِرِ آسَمَانِ اِيمِنْ
بِه لَعِبِ زُهْرَهِي چَنَگِي
مَرِيَخِ سَلَحُشُورَشْ.

كَمَنِدِ صِيدِ بَهِرامِي بِيفَكِنْ
جَامِ جَم بَرَگِيرِ!
كَه منِ پِيمَوَدَم اِينِ صَحرَا:
نَه بَهِرامِ استُ
نَه گُورَشْ.

شَرَابِ لَعلُ مِيْ نُوشَم
منِ اَز جَامِ زُمُرَّدَگُونْ
كَه زَاهِدِ اَفعِي وقتِ استِ،
مَيِ سَارَمِ به اِينِ كُورَشِ!

نَظَرِ كَرَدَنْ بِه درَويَشَانِ
منَافِي بُزُرَگِي نِيسَتِ:
سَليمَانِ

با چُنان حِشمت -
نَظَرُهَا بُود با مورَش.

کمانِ آبروی جانانْ
نمی‌پیچَد سَر از حافظَ
ولیکن خنده می‌آید
بَر این بازوی بی‌زورَش!

در عهدِ پادشاهِ خطاب‌خش...^۱

در عهدِ پادشاهِ خطاب‌خشی جرم‌پوش
قاضی قرایه کش شد
مفتی پیاله نوش!

صوفی ز کنج صومعه در پای خُم نشست
تا دید محتسب
که سبو می‌کشد به دوش!

احوال شیخ قاضی شرب الهیودشان
کردم سوال صبح‌دم
از پیر می‌فروش،
گفتا:

«نه گفتني سست سخن
گرچه محرمی -
درکش زبان
پرده نگه‌دار
می‌بنوش!»

ساقی!
بهار می‌رسد و چه می‌نماید؛
فکری بکن
که خون دل آمد چو می‌به جوش.

ای پادشاه صورت معنی،
که مثل تو
نادیده هیچ دیده و
نشنیده هیچ گوش!
عشق است
مُفلسی
جوانی
نویهار،
عذرم بین

جُرم به ذِيلِ كَرْم بِپوش!
چَندان بِمان
كَه خِرقه‌ي آزَرق كَند قَبول
بختِ جَوانَت
از فَلَكِ پِير ژنده‌پوش!

حافظ!

چه آتشی است که،
از سوزِ آه تو
أُفتاده در ملايكِ هفت آسمانْ خُروش؟

تا چند همْچو شمعْ
زَيان آورى كنى؟
پروانه‌ي مُراد رسید!
إِي مُحِبٌ!
خموش!

به جَدُّ جَهْدٌ چو کاری...

به جَدُّ جَهْدٌ چو کاری نمی‌رَوَد از پیشْ

به کردِگار رها کرده به

مصالحِ خویشْ.

به پادشاهی عالَمْ فرو نیارَد سَرْ

اگر زِ سِرْ قناعتْ خَبَرَ شَوَّد

درویشْ.

ریایِ زاهدِ سالوسْ

جانِ من فَرسودْ

قَدَح بیارِ بِنِه مَرْهَمِی بَر این دِلِ ریشْ.

ریا حلالْ شمارندْ

جامِ باده حَرامْ -

زِهی طریقتُ مَذہب!

زِهی شریعتُ کیش!

به دلِ ربایی اگر خود سَر آمدی،

نه عَجَب

که نورِ حُسْنِ تو بود از آساسِ عالَمْ پیشْ.

دهانِ تنگِ تو

دلْ خواهِ جانِ حافظْ شُد -

به جان بُود خَطَرَم

زِ این دِلِ مَحالَ آندیش!

طالع اگر مَدَدْ کَنَد...

طالع اگر مَدَدْ کَنَد،
دامَنَش آورَم به كف -
گر بِكَشم،
زِهٔ طَربَ!
وَر بِكَشد،
زِهٔ شَرفَ!

آبروی دوستْ کَيْ شَوَد
دستْ كَشِ منِ ضعيف؟
کس نَزَدَهُست از اين کمان
تيرِ مُراد
بَر هَدَفَ.

از خَمِ آبروی توأم
نقشِ گُشايشى نَشُد -
وه که در اين خيالِ كجْ
عمرِ عزيزْ شُد تَلَفَ!

طرفِ كَرم زِ کس نَبَست
این دِلِ پُرَامِيدِ من
گَر چه سُخنْ هَمِي بَرَد
قصهِ من به هَر طَرفَ.

من به کدام خوشِ دلِي مِي خورُم
طَربَ كَنم
كه زَپْسُ پيши خاطِرَم
لَشکرِ غَمْ كشideh صَفَ؟

من به خيالِ زاهدي گوشِ نشينُ
طُرفِه آنكُ
مغبچه يي زِ هَر طَرفَ
مي زَندَمْ به چنگُ دَفَا!

بی خَبرَند زاهدان. -
نقشْ بخوانْ لاتَّقلْ!
مَسْتِ ریاستْ مُحتَسِب. -
باده بخواهْ لاتَّخفْ!

مُفتی شهرْ بین
که چون لُقمهٔ شُبْهه می خورَد!
یالْ دُمَشْ درازْ بادْ
این حَیوان خوشْ عَلَفْ!

حافظاً!
اگر قَدَمْ زَنِی در رَه خاندانْ
به صِدق
بَدرَقهٔ رَهَت شَوَدْ
همَت شَحنهٔ نَجَف.

اگر شراب خوری...

اگر شراب خوری
جرعه‌ی فشنان بر خاک!
از آن گناه که نفعی رسد به غیر
چه باک؟

فریب دختر رز طرفه می‌زند ره عقل -
میاد تا به قیامت خراب
تارم تاک!

چه دوزخی؟
چه بهشتی؟
چه آدمی؟
چه پری؟ -
به مذهب همه،
کفر طریقت است امساك.

برو به هرچه تو داری مخور دریغُ
بخور
که بی‌دریغ زند روزگار
تیغ هلاک.

بِزَنْ بِرْ اوْجِ فَلَكْ حاليَا سَرَادِقِ عشْقِ
که خود بَرَدْ أَجَلَتْ عاقبت
به تیره مَغاک.
به خاکِ پای تو،
ای سَرِو نازپِرَوِرِ من! -
که روزِ واقعه
پا وامگیرم از سَرِ خاک!

به راهِ میْ کده
حافظ! -
خوش از جهان رفتی!

دُعَایْ آهَلِ دَلَتْ بَذْ
مُونسِ دِلِ پَاكِ!

ای دلِ ریشِ مَرا بالبِ تو...

ای دلِ ریشِ مَرا بالبِ تو حقّ نَمَک!
حقّ نِنگه‌دار!

که من می‌رَوَم.
الله مَعَک!

گفته بودی که:

«شَوْمَ مَسْتُ دو بُوست بِدَهَم!»

وعده از حَدِ بِشُدُ
ما نه دو دیدُ
نه یک!

بِگُشا پِسته‌ی خَندانُ
شِکرْریزی کن! -

خلق را از دهن خویش مَینداز
به شَک.

توئی آن گوهرِ پاکیزه،
که در عالمِ قدس
ذِکرِ خیرِ تو بُوَد
حاصلِ تسبیحِ مَلَک.
در خلوصِ مَنْتُ اَر هست شَکی،
تجربه کن! -

کس عیارِ زَرِ خالصِ نَشِناسد
چو مَحَک.

چَرخ بَر هَم رَتَم
اَر جُز به مُرادم گَرَدَادا
من نه آنم که زَبونی کشَم
از چَرخِ فَلَک!

چون بِرِ حافظِ خویشش نگذاری؟
باری،
ای رقیب!
از درِ او یک دو قَدَم دور تَرَک!

مرا - چو قبّله تو باشی! -

مرا
چو قبّله تو باشی! -
نماز بُگزارم
و گرنه من
زِ نماز
زِ قبّله بیزارم!
به پیش قبّله خاکی سُجود چند کنم?
من آن نیم
که به این قبّله سَر فُرود آرم!
به پیش روی چو ماهِ تو سجده خواهم کرد
و گر کنند
به فتوای شرع -
بر دارم!
به جُزِ جمالِ توأم
قبله‌ی دِگر نبَوَد
در آن زمان
که سَر از خاکِ تیره بَردارم.

مگو که:
« نیست گرفتارِ دامِ ما حافظ! »
که سال‌هاست
که در دامِ تو گرفتارم.

روزِ عید است...

روزِ عید استُ
من امروز در آن تَدبیرَم
که دَهَم حاصلِ سی روزه وُ
ساغر گیرَم.

چند روزی است که دورم
زِ رُخ ساقیُ جام،
بس خجالتُ که پَدید آید
از این تَقصیرَم!
من به خلوتِ نَشینَم پس از این؛
وَر به مَثَلْ
 Zahed صومعه بر پای نَهد زَنجیرَم!

پند پیرانه دَهَد واعظِ شَهَرَم،
لیکن
من نه آنم که دِگر پَندِ کسی بپذیرم.

آن که بَر خاکِ در مِی کده جا داشت
کجاست
تا نَهَم در قَدَم او سَرُ پیشَش میرَم!

مِی به زیرِ کشمُ
سَجّاده‌ی تَقوا بَر دوش! -
آه! اگر خَلق شَوَند آگه از این تَزویرَم!
خَلق گویند که:
« حافظ! »

سخنِ پیر شِنو! »
سالُ خورده مِی امروز
بِه از صَد پیرَم!

گرچه از آتشِ دل...

گرچه از آتشِ دل
چون خُم می
در جوشم،
مهر بَر لَب زَدَه
خون می خورَم خاموشم.

من کی آزاد شَوَم از غَزَم دِل،
چون هَر دَم
هندوی زَلْفِ بُتَّی
حلقه کَنَد در گوشَم؟

قصدِ جان است طَمَع در لَبِ جانان کردَن؛
تو مَرا بین
که در این کار
به جان می کوشَم!

خرقه پوشی من از غایتِ دین داری نیست:
پرده‌یی بر سِرِ صد عیبِ نهان می پوشَم!

پدرَم روضه‌یِ رِضوان به دو گَندُم بِقُروخت،
تا خَلَف باشم اگر من
به جُویی نَفروشم!

حاشَّ اللَّه كَه نِیم مَعْتَقِد طَاعَتِ خَویش،
این قدر هَسْت کَه
گَه گَه قَدَحَی می نوشَم.

من که خواهم که ننوشم مَگَر از راوُقِ خُم
چه کَنَم
گَر سُخنِ پیرِ مُغان نَنیوشَم؟

Ketabnak.com

هَسْت امیدم که عَلَى رَعْمِ عَدُو،
روزِ جَزا
فَيَضِّعَفُونَ نَنَهَد بَارِگَنَه
بَر دو شَمَ.

گَر از این دَست زَنَد مُطْرُبِ مَجْلِس رَهِ عَشْقُ،
شعر حافظِ بَرَد وقت سَمَاع
از هو شَمَ.

من نه آن رِندَم که...

من نه آن رِندَم که تَرَكِ شاهدُ ساغَرْ كَنَم،
مُحتَسِبِ داند
که من این کارها کمَّ تَرَكَنَم.

من که عيَبِ توبه کاران کرده باشَم سال ها
توبه از مِي وقتِ گُل،
ديوانه باشَم گَرْ كَنَم!

چون صبا مجموعه‌ی گُل را به آبِ لُطفِ شُست
کُثْ دَلَم خوان
گَرْ نَظَرَ بَر صفحه‌ی دفتر کَنَم!

وقتِ گُل گوئی که تائِب شو؟ -
به چشم سَر!
ولي
می‌رَوَم تا مَصلَحَت با شاهدُ ساغَرْ كَنَم!

زُهدِ وقتِ گُلْ چه سودائی است?
حافظ!
هوشْ دار
تا آعوذی خوانُ
آندیشه‌ی دیگر کَنَم!

لاله ساغَرْ گيرُ
نرگسْ مَسْتُ
بَر ما نامِ فِسْقَ!
داوری دارم بَسَى،
يارب!
که را داور کَنَم!

من که امروزم بِهِشتِ نَقد حاصل می‌شَوَد

و عده‌ی فردای زاهد را
چرا باور کنم؟

عاشقان را
گر در آتش می‌پسندَد لطفِ دوست،
تنگ چشمَم
گر نظر در چشمَهی کوثر کنم!

گرچه گرداًلود فقرَم،
شَرم باد از همّتم
گر به آبِ چشمَهی خورشید
دامن تر کنم!

با وجودِ بینوایی،
رسیه بادم چو ماه
گر قبولِ فیضِ خورشید بُلندَاختر کنم!

من که دارم در گدایی
گنج سلطانی به دست
کی طمع در گردشِ گردونِ دونپرور کنم؟

عشق دُرْدانه‌ستُ
منْ غواصُ
دریا می‌کده،
سر فرو بُردَم در این جا،
تا کجا سر برکنم!

بازکش یک دم غنان،
ای تُرك شهرآشوبِ من!
تازِ اشکِ چهره،
راهت پُر زر گوهر کنم.

گوشی محرابِ آبروی تو می‌خواهم ز بخت
تا در آن جا
هم چو حافظ
درسِ عشق از بر کنم.

بی تو، ای سِرو رَوان!

بی تو،
ای سِرو رَوان!
با گُلْ گُلشَن چه کنم؟
زُلْفِ سُنبل چه کشم؟
عارضِ سوَسَن چه کنم؟
خونِ من ریختی از ناوَک دلْدوزِ فراق؛
خود بگو با تو من،
ای دیده‌ی روشن!-
چه کنم؟
آه که ز طَعنه‌ی بَدخواه
ندیدم رویت! -
نیست چون آینه‌ام روی ز آهن،
چه کنم؟

برو ای زاهد
بر دردکشان خُرده مَگیر!
کارفرمایِ قدر می‌کند این،
من چه کنم؟

مَدَدی گَر به چراغی نکند آتشِ طور،
چاره‌ی تیره‌شبِ وادیِ آیمن
چه کنم؟
برقِ غیرت
چو چنین می‌جهد از مَكمَنِ غِيب،
تو بفرما که منِ سوخته خَرمان
چه کنم؟

حافظا!-
خُلدِ بَرین خانه‌ی موروثِ من است،
آندر این منزلِ ویرانه نشیمن
چه کنم؟

روزگاری شُد که...

روزگاری شُد که در مِی خانه خدمت می کنم.
در لباسِ فقر،
کارِ اهلِ دولت می کنم.

حاشَّ اللَّهُ
که ز حسابِ روزِ حَشْرَم بیمْ نیست! -
فالِ فَرِدا می زَنَم،
امروزِ عِشرَتْ می کنم.

تا کی از دَسَتم بَرآید تیرِ تدبیرِ مُراد،
در کمینِم،
انتظارِ وقتِ فُرصَت می کنم.

چون صبا
افتانُ خیزان می رَوَم تا کویِ دوست
وز ریاحینُ گلُ
استمدادِ همت می کنم.

زُلْفِ دِلْبِرِ دامِ راهُ
غمزاش تیرِ بلاست
یاد دار!
ای دل! -
که چندینَت نصیحت می کنم!
حاکِ کویتِ رَحْمَتِ ما بَرنتابد بیش از این
لُطفها کردی بُتا،
تَخْفِیفِ رَحْمَت می کنم!

واعظِ ما بوی حقْ نَشیند!
بِشنو!
که این سُخْن
در حضورَش نیز می گویم،

نه غیبَت می کنم!

دیده‌ی بَدَبِينْ بِپوشان!
ای کریم عیب پوش! -
زِ این دلیری‌ها که من
در کنج خَلَوتْ می کنم!

حافظم در مَحْفَلِی،
دُرْدی کشم در مَجْلِسِی،
بنگ این شوخی،
که چون با خلق صنعت می کنم!

غمِ زَمانه - که هیچش...

غمِ زَمانه
که هیچش کرانْ نمی‌بینم -
دَواش جُزِ می چونْ آرْغوانْ نمی‌بینم.
بِترَک خدمتِ پیرِ مُغان نخواهم گفت،
چرا که مصلحتِ خود
در آن نمی‌بینم.

زِ آفتابُ قدحُ
ارتفاعِ عیشُ بگیر!
چرا که طالعِ وقتُ
آنْ چنان نمی‌بینم.

نشانِ اهلِ خدا عاشقی است
با خود دار،
که در مشایخِ شهرِ این نشانْ نمی‌بینم!

بَر این دو دیده‌ی حِیرانِ من هزارْ آفسوس!
که با دو آینه رویشِ عیان نمی‌بینم.

نشانِ مویِ میانش
که دل در او بستم -
ز من مَپُرس،
که خود در میانْ نمی‌بینم!
قدِ تو تا بشُد از جویِ بارِ دیده‌ی من
به جای سَرَوْ،
جزِ آبِ رَوانْ نمی‌بینم.
در این خُمار،
کسَم جرعه‌یی نمی‌بخشد.
ببین که اهلِ دلی در جهانْ نمی‌بینم!
منْ سفینه‌ی حافظ!
که جُز در این دریا،
بضاعتِ سُخنِ دُرْفشنان نمی‌بینم.

خُرم آن روز که...

خُرم آن روز
که از این منزل ویران بروم
راحت جان طلبم
وَزِيْ جانان بروم.
گرچه دانم که به جایی نبرد راه غریب
من به بوی خوش آن زلف پریشان
بروم.

چون صبا
با تَنِ بیمار دل بی طافت
به هواداری آن سرو خرامان بروم.
در ره او
چو قلم -

گر به سرم باید رفت،
با دل دردکش
دیدهی گریان بروم.
به هواداری او،
ذره صفت،
رقص کنان
تا لب چشمی خورشید درخشان بروما!

دلم از ظلمت زندان سکندر بگرفت!
رخت بر بندهم
تا ملک سليمان بروم.
نازکان را
غم احوال گران باران نیست:
ساربانا!
مددی!
تا خوش آسان بروم.

نذر کردم که گر این راه به پایان آید

تا در می کده
شادان غزل خوان بروم!

وَرْ چو حافظْ
نَبَرَمْ رَه زِ بِيَابَانْ بِيرُونْ،
هَمْرَه كَوْكَبَهِي آصَفِ دُورَانْ
بِرَوْم.

بُگذار تا به شارِع...

بُگذار تا به شارِع مِی خانه بُگذاریم
که زَبَهْرِ جَرْعَهِ یَ
همه مُحتاج آن دَرِیم!

جایی که تخت مَسَنَدِ جَمْ مِی رَوَدْ به بَادِ
گَرْ غَمْ خوریم خوش نُبَوَّد،
بِهْ که مِی خوریم!

روز نَخْسَتِ
چون درِ رِندِی زَدِیم عَشَقْ
شَرْط آن بُوَد
که جُز رِه این شیوه نَسْپُرِیم.

چون صوفیانْ به حالتِ رقصند در سماع
ما نیز
همه به شُعبَدِه دَسْتِی بَرآَوَرِیم!

واعظِ!
مَكْنِ نصيحتِ شوریدگان،
که ما
با خاکِ کوی دوستِ
به فردوسِ ننگریم!

از جَرْعَهِ تو
خاکِ زمینْ قَدِرِ لَعْلِ يافت،
بیچاره ما
که پیشِ تو از خاکِ کمْ تَرِیم!
تا کیْ به کامِ دِلِ زَلَبِ لَعْلِ او رِسیم
در خونِ دِلِ نشَسته
چو یاقوتِ احمرِیم!

حافظ!

چو ره به کنگره‌ی کاخِ وَصل نیست،
با خاکِ آستانه‌ی آن در
به سَر بَریم!

بیا تا گلْ بَرَافَشانِیمْ...

بیا تا گلْ بَرَافَشانِیمْ
می در ساغر آندازیم
فلک را سَقَفِ بشکافیم
طرح نو دَرَاندازیم
شرابِ ارغوانی را
گلاب آندر قَدَح ریزیم
نسیم عطر گَردان را
شِکر در مِجمَر آندازیم!
اگر غَم لشکر انگیزد که خونِ عاشقان ریزد
من ساقی بَر او تازیم
بُنیادش بَراندازیم!

چو در دست است رودی خوش،
بِزَن
مُطرب!-

سُرودی خوش،
که دَسْتِ افشار غزل خوانیم
پاکوبان سَرآندازیم!

بهشتِ عَدن اگر خواهی
بیا با ما به مِخانه
که از پایِ خُمت یکُسر به حوضِ کوثر آندازیم!

یکی از عَقْل می‌لَافَد،
یکی طامات می‌بَافَد
بیا که این داوری‌ها را
به پیشِ داور آندازیم!

سُخنْ دانی خوش خوانی نمی‌ورزند در شیراز
بیا

- حافظ! -

که تا خود را
به مُلکی دیگر آندازیم!

سَرَمْ خوشْ استُ...

سَرَمْ خوشْ استُ

به بانگِ بُلند می‌گوییم

که:

« من نسيمِ حیات از پیاله می‌جویم! »

عُبوسِ زُهدْ به وَجهِ خُمارَ ننشیند

مُریدِ فرقه‌ی

دُرْدی کشانِ خوشْ خویم!

گَرمَ نه پیرِ مُغان در به روی بُگشاید

کدام در بِرَنَم؟

چاره از کجا جویم؟

تو خانقاہِ خرابات در میانه مَبین:

خدا گواست که هرجا که هست با اویم!

مَکن در این چَمَنَم سَرَزِنَش به خودرویی:

چُنان که پَرَوَرِشَم می‌دهند می‌رویم.

نصیحتم چه کنی؟

ناصحا!

تو می‌دانی،

که من نه معتقدِ مردِ عافیتْ جویم.

غبارِ راهِ طَلبْ

کیمیایِ بِهْ روزی است

غلامِ دولتِ آن خاکِ عنبرین بویم!

زِ شوقِ نَرَگِسِ مَسْتِ بلندبالی

چو لاله

با قَدَحْ افتاده بر لَبْ جویم.

شُدَمْ فسانه به سَرَگَشته گَیِ،
چو گَیسُوی دوستْ
کشید در خَمِ چوگان خویشْ
چون گَویم.

بار مِی!
که به فتوایِ حافظ،
از دلِ پاکْ
غبارِ زَرَقْ به فیضِ قَدَحْ
فرو شویم!

خدا را، کم نشین...

خدا را،
کم نشین با خرقه پوشان!
رُخ از رِندان بِی سامان مَپوشان!
در این خرقه
بسی آلوده گی هست
خوش و قت قبای می فروشان!

تو نازک طبعی
طاقت نیاری
گرانی های مُشتی دلچ پوشان.

در این صوفی و شان دردی ندیدم
که صافی باذ
عیش دُرد نوشان! -
بیا وَز عَبْن این سالوسیان بین
صُراحی خون دل
بر بُط خروشان!

چو مَستم کرده ای
مَستور مَنشین!
چو نوشم داده ای
زَهرَم مَنوشان!

ز دلگرمی حافظ
بَر حَذَر باش!
که دارد سینه بی
چون دیگ جوشان.

مَنَمْ كَهْ شُهْرَهِيْ شَهْرَم...

مَنَمْ كَهْ
شُهْرَهِيْ شَهْرَمْ بهْ عَشْقُ وَرَزِيدَنْ!
مَنَمْ كَهْ
دَيْدَهْ نِيَالُودَهَأَمْ بهْ بَدْ دَيَّدَنْ!
وَفَا كَنِيْمُ
مَلَامَتْ كَشِيمُ
خَوْشُ باشِيم
كَهْ درْ طَرِيقَتِ ما
كَافِرِيْسَتْ
رَنجِيدَنْ!

بَهْ مِيْپَرَسْتِيْ
ازْ آنْ نقَشِ خَوْدُ رَذَمْ بَرْ آبُ
كَهْ تَا خَرَابُ كَنَمْ نقَشِ خَوْدُ پَرَسْتِيدَنْ!

بَهْ پِيرِ مِيْكَدَهْ گَفَتَمْ كَهْ:
«ـ چِيْسِتْ رَاهِ نِجَاتْ؟»
بَخْواستْ جَامِ مِيْگَفتْ:
«ـ بَادَهْ نُوشِيدَنْ!»

مُرادْ ما زِ تِماشَايِ باغِ عَالَمْ چِيْسِتْ?
بَهْ دَسْتِ مَرَدمِ چَشَمْ
ازْ رُخِ توْ گُلْ چِيدَنْ.
بَهْ رَحْمَتِ سَرِزَلَفْ توْ وَاثِقَهْ،
وَرَنَهْ
كَشِيشْ چَوْنَبَادْ ازْ آنْ سَوْ،
چَهْ سَوْدُ كَوْشِيدَنْ؟

زِ خَطِ يَارِ بِيَامُوزِ مِهْرِ با رُخِ خَوبُ،
كَهْ گِرْدِ عَارِضِ خَوْبَانْ
خَوْشُ است گَرْدِيدَنْ.

عنان به می کده خواهیم تافت
ز این مجلس،
که وعظ بی عمالان
واجب است نشنیدن.

مبوس جُز لبِ معشوقُ جام می،
حافظ!

که دستِ رُهدُفروشان
خطاست بوسیدن.

نصیبِ من چو...

نصیبِ من چو خَرَابَاتْ كرده است إِلَه،
در این میانه
بگو! زاهدا!! -
مرا چه گناه؟

کسی که در آرَّاش جامِ میْ نصیب افتاد
چرا به حَشْر کنند
این گناه از او و اخواه؟

مُرادِ من به خراباتْ چون که حاصل شُد،
دِلَمِ زِ مدرسه و خانقاہ
گشت سیاه.

بگو به زاهدِ سالوسِ خرقه پوشِ دو روی
که دست کرده دراز است
آستین کوتاه:
«تو خرقه را ز برای ریا همی پوشی
که تا به زرق بَری
بنده گانِ حق از راه!
غلامِ همتِ رِندانِ بی سر پایم
که هر دو کون نیرَد به چشم شان
یک کاه!»

برو گدایِ درِ هر گدا شو،
ای حافظ!
که این مُراد نیابی
مَگَر به شَیء الله.

از من جُدا مَشو كه...

از من جُدا مَشو
كه مَرا نورِ دیده‌ای!
آرام جانُ
مونسِ قَلْبِ رَمیده‌ای!

از چشمِ بختِ خویشْ مَبادَت گَزَنَد!
از آنک در دِلْبَری
به غایتِ خوبی رسیده‌ای.

از دامنِ تو دست ندارند عاشقان
پیراهنِ صبوری ایشان
دریده‌ای.

داری خیالِ پُرسشِ عشاقي بِـنوا
گُويَا كه بوی صِدق
از ایشان شِنیده‌ای.

دل بَرمَدار!
هان!
كه رسی هم به روزِ وَصل
شب‌ها چو زَهِرِ فرقَتِ جانان چشیده‌ای.

مَنَعَمِ زِ عشقُ اگر کني،
اى مُفتى زمان! -
معدور دارَمت،
كه تو او را نَدیده‌ای!

آب حیاتُ مرتبَتِ خِضر يافتى
يکْ بار اگر
تو خود لَبِ دِلْبَر مَكیده‌ای!

این سرزمش که کرد تو را دوست،
حافظا!

بیش از گلیم خویش
مَگَر پا کشیده‌ای؟

در همه دیر مغان...

در همه دیر مغان
نیست چو من شیدایی
خرقه جایی گرو باده و
دفتر جایی!

دل
که آئینه‌ی شاهی است -
غباری دارد،
از خدا می‌طلبم
صحبتِ روشن رایی.

سِر این نُکته
مَگَر شَمع بَرآرد به زَان
وَرَنه،
پروانه نَدارد
به سُخن پَروایی!

کشته باهه بیاور که مَرا،
بِرُخِ دوست
گَشته هَر گوشه‌ی چشم
از غِمِ دل -
دریایی!

جوی‌ها بَسته‌ام از دیده به دامن
که مَگَر
در کنارَم بِنْشَانَد
سَهْی بالا‌یی.

سُخنِ غیر مَکو با منِ معشوقه پَرَست!
که ز وی جامِ می‌آم

نیست به کس پَروای.

کرده‌آم توبه به دستِ صَنَمِ باده‌فُروش

که دِگَر مِیْ نَخورَم

بِرُّخِ بزم‌آرایِ!

این حديثَم چه خوشْ آمد

که سَحَرْگَه می‌گفت

بَرِ دَرِ مِیْ كَدَهِي

بَا دَفُّ نِيْ تَرْسَايِيْ:

«ـ گَر مُسَلَّمَانِي از این است که حافظ دارد،

وَإِنْ أَكَلَ مَرْوَزِ

«بُود فردائِيْ!»

سَلَامِي چو بُويِ خوشِ آشنايِ ...

سَلَامِي چو بُويِ خوشِ آشنايِ،
بَر آن مَرْدُمِ ديدهِي روشنایِ!
دُرودِي چون نورِ دِلِ پارسايان
بَر آن شمعِ خَلَوتُگِهِ پارسايان!

رَفِيقان
چُنان عَهْدِ صُحبَتِ شِكستَند
كَه گُويِ نَبُودهِ ست
خُودِ آشنايِ!

نمی بینم از هَمْدَمان هِيجْ بَر جا
دِلَم خون شُد از غصَهِ،
ساقِي كجایِ؟

مِيِ صوفِيِّ افکن كجا مِيِ فُروشَند؟
كَه در تابِم
از دستِ زُهدِ ريايِ!

دِلِ خستهِي من،
گَرَش هَمْتَي هَست
نَخواهدِ زِ سنگينِ دلان
موميَايِ.

مرا گَر تو بُگذاري،
اي نَفْسِ طامعِ!
بسى پادشاهي کنم
در گدايِ.

بياموزَمت كيمياي سَعادَتِ:
زِ هَمْ صُحبَتِ بدِ،
جدائِ!
جدائِ!

زِ کویِ مُغان رَه مَگردا،
که آن جا
فُروشَند مِفتاحِ مُشكُلْ گُشاپی.

عروسِ جَهان،
گَرچه در حَدّ حُسن است،
زِ حَدْ مَی بَرَد
شیوه‌ی بیوفایی.

مَکن،
حافظ! -
از جُورِ گَردونْ شِکایت!
چه دانی تو
ای بَنده! -
کارِ خُدایی؟

بُتا! با ما مَوَرْز...

بُتا!

با ما مَوَرْز این کينهْدارى،
که حقِ صحبتِ ديرينه دارى!
نصيحت گوش کن!
که اين دُرْبَسی بهْ
از آن گوهَر که در گنجينه داري:
به فريادِ خُمارِ مُقلسان رس
خدا را!!

گَرْ مِي دوشينه دارى!
ول يكن
کيْ نمائى رُخ به رِندان
تو که ز خورشيد مَه
آيىنه دارى.

بَدِ رِندان مَگو
إِ شيخُ هُش دار!
که با حُكْمِ خدaiي کينه دارى!
نمى ترسى ز آهِ آتشينم؟
تو دانى خِرقهِ پَشمىنه دارى!

بِسوزان خِرقهِ تَلبِيس،
حافظ!
به آبياتى که آندر سينه دارى!

ین خِرقه که مَن دارَم...

این خِرقه که مَن دارَم
در رَهن شَراب اول'ی!
و این دفتر بِی معنی
غُرقِ مِی ناب اول'ی!

چون عمر تَبَه کرَدَم،
چندان که نَگَه کردَم
در کنجِ خَرَاباتی افتاده خَرَاب اول'ی!

چون مصلحتْ آنديشى
دور است زِ درويشى
هم سينه پُر آتش بِه
هم دیده پُر آب اولی!

تا بِي سَرپا باشد اوضاعِ فَلَك ز اين دَست،
در سَرْ هَوَسِ ساقى،
در دست شَراب اول'ی!

از هَمْ چو تو دِلْ دارى دل برنكِنم.
آرى
گَر تاب كشم،
بارى
زِ آن زِلفِ بتاب اول'ی!

من حالِ دِلِ زاهد
با خَلقِ نخواهزم گفت
و اين قصه
اگر گويم -
با چنگِ رُباب اول'ی!

چون پير شُدَى
حافظ! -
از مِيْ كده بيرون شو!

مستی هَوَسْ ناکی
در عَهْدِ شَبابِ اولِ ای.

که بَرَدْ به نزِدِ شاهان...

که بَرَدْ به نزِدِ شاهان
زِ مَنِ گِدا پِيامى
که:

«بَه بَزِمِ دُرْدُنْوشان
دو هزار جَم به جامى!»

برويد!
پارسيان!
که نماند پارسایي
مِي ناب دَر کشيديمُ
نَماند ننگُ نامى.

اگر اين شراب خام است،
اگر آن فقيه پُخته،
به هزار بار بِهُتر
زِ هزار پُخته
خامى!

زِ رَهَم مَيفَكِن
إِي شيخ! -
به دانههای تَسْبِيح
که چو مُرغ زيرَك أَفَتَد
نَفَّتَد به هيج دامى!

شُدَهَام خراب بَدْنَامُ
هنوز أَميدوارم
که مَغَر خَلاص يَايَم
به دعای نيكُنامى.

به كجا بَرَم شِكايٰت؟
به که گوييم اين حكايت
که لَبَش حَيَاتِ ما بُودْ

نداشتی ڏوامی؟

عَجَبٌ ازْ وَفَائِي جَانَانِ!
كَهْ تَعَقَّدَى نَفَرَمُود
نَهْ بَهْ نَامَهُ وُ پَيَامَى،
نَهْ بَهْ پُرسَشُ سَلَامَى.

سَرِ خَدْمَتِ تو دَارَمْ:
بِخَرَمْ بَهْ هَيْجُ
مَفْرُوشْ؛
كَهْ چَوْ بَنَدَهْ كَمَّ تَرْ أُفتَدْ
بَهْ مُبَارَكَى غُلامَى.

بِگُشَائِي تِيرِ مُرْغَانُ
بِرِيزِ خُونِ حَافِظَ،
كَهْ چُنانِ كَشْنَدَهْ يَى رَا نَكَشَنَدِ إِنْتِقامَى!

سینه مالامال دَرَد است...

سینه مالامال دَرَد است.

ای دَرِیغاً مَحْرَمَى!

دِل زِ تنهایی به جان آمد.

خدایا!

هَمْدَمَى!

سوختم در چاهِ صبر
از بَهْرِ آن شَمْعِ چِگَل،
شاهِ تُرکانْ فارغ است از حالِ ما،
کو رُسْتَمَى؟

آدمی در عالمِ خاکی نمی‌آید به دَست،

عالَمی از نو بِباید ساخت

وز نو آدمی.

زیرَکی را گفتَم:

«اين آحوال بين!»

خندیدُ گفت:

«صَعْبُ روزی!

بِوالعَجَبْ حالی!

پَریشانْ عالَمی!»

چشم آسایش ندارم زِ این سِپهْرِ گَرمِ رُ

ساقیا!

جامی بِدِه تا دِل بَرآساید دَمَى!

خیز تا خاطر به آن تُرکِ سَمَرْقَنْدَی دَهیم

که ز نَسیمَش

بوی خونِ مولیان آید هَمَى.

در طریقِ عشقْ بازی،

امنُ آسایش خَطاست

ریش باذ آن دل
که با درد تو جوید مرهمی!

اھل کام ناز را
در کوی رندی راه نیست،
رَهْرَویِ بایدا!
جهان سوزی،
نه خامی
بی غمی!

گریه‌ی حافظ
چه سَنْجَد پیشِ استغنای عشق؟
آندر این توفان نَماید
هفتْ دریا
شبَنْمی!

زِ دِلْبَری نَتَوان...

زِ دِلْبَری نَتَوان لَافْ زَد به آسانی،
هزار نُکته در این کار هَست،
تا دانی!

به جُز شِکرْدَهَنی
مايهه‌است خوبی را،
به خاتمی نَتَوان زَد دَم از سُلیمانی!
هزار سَلَطَنَتْ سَرَوَری به آن نَرِست
که در دِلی
به هُنَّر
خویش را بِگُنجانی.

به هِمْنِشینی رِندان
سَری فُرُود آور،
که گنج‌هاست
در این بِسَری سامانی.

به نام طُرَّهی دِلْبَند خویش
خِیری کن
که تا خُداش نِگه دارَد از پَریشانی!

چه گَردها که بَرَانگیختی زِ هَستی من!
مَباد خسته سَمَندَت،
که تیز می‌رانی!

بیار بادهی رَنگین
که یک حکایتِ فاشْ
بگوییم بِکَنَم رِخنه در مُسَلَّمانی:
« به خاک پایِ صبوحی کشان!
که تا منِ مَست
سِتاده بَر دِر مِی خانه‌ام به دربانی،
به هیچ زاهدِ ظاهر پِرَست نَگذَشَتم
که زیر خِرقه

نه زنار داشت پنهانی!»

مَگِير چشمِ عنایت زِ حالِ حافظ باز،
وَگُرَّنهِ حال بِگويم
به آصفِ ثانی!

نوش کن جامِ شَرَابِ...

نوش کن جامِ شَرَابِ یکْ مَنِی،
تا به آن
بیخِ غَمِ از دِلِ بَر کنی!
دل گُشاده‌دار چون جامِ شَرَابِ!
سَرِ گِرفته چَند
چون خَمِّ دَنی؟

دل به مِیْ دَرَبَند،
تا مَرَدانه‌وار
گَرَدَنِ سالوسُ تَقَوَّا بِشَكَنِی!

Ketabnak.com

چون زِ خُمِّ بِی خودی رَطْلَی کشی،
کم زَنِی از خویشَتَن
لافِ مَنِی!

خاکْسان شو در قَدَم؛
نِی هَمْ چو أَبَر
جُمله رنگْ أَمِيزِی تَر دامَنِی!

خیزْ جَهْدِی کن چو حافظ،
تا مَكَّر
خویشَتَن در پایِ مَعْشوقِ اَفْكَنِی